

REDACȚIA
strada Anlich Nr. 1

BONAMENTUL
în Austro-Ungaria:
pe an 20 cor. pe 1/4
0 cor.; pe 1/4 de an
r.; pe 1 lună 2 cor.
de Duminecă pe an
4 coroane. —
pentru România și
răscăltate pe an:
40 franci.
scripte nu se napoiază

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA:
Arad, strada Anlich Nr. 1

INSERȚIUNILE:

de un sir zarmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
și timbru de 60 bani de
fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Serisori nefrancate nu se
primesc.

Anul IV.

Număr de Duminecă

Nr. 2

soțirile economice.

II.

O reuniune economică bine con-
, în câți-va ani poate schimba
desăvârșire nu numai fața satelor
stre, dar' chiar să îndrepteze mo-
rile. Prin indemnul și mai ales
pilda ce dau fruntașii acestor
de întovărire, sătenii vor învăța
presus de toate să știe *prețuri*
ca. Nu-și vor pierde atunci milele
eșertăciuni, ci în lucru care înalță
stul. Așa, că d'odată cu bună sta-
se va sălășui între țeranii noi
și frăția, buna înțelegere, frica
Dumnezeu, cinstirea legilor și a
ei noastre biserici.

Am putea dovedi cu multă ușu-
ră, că acolo unde între popor s'au
întâlnit tovarășii economice, țeranii
numai au învățat să-și lucreze
pământul mai bine, să-și crească vite
mai ușor, să aibă pomi în grădini,
să-și câștige și deal, dar' din mijlocul
să-și piere obiceiul rău al
și astfel s'au împuținat și fără-
gile.

Cum ce fel și cum se face schim-
barea, să-și arat cu vorba multe,
pilde.

Până la anul 1893 „Reuniunea
economică” din Sibiu era condusă
de Eugen Brote. Cum Reuniunea
era încă la începutul lucrărilor sale,
nu prea știau de ce e vorba
și numai cu greu se apropiiau de
reuniune, Zadarnic li se spunea să se
de membri, că li-se vor face o
ame de tulesuri: li-se vor da se-
e, altoi, vor fi ajutați să-și cum-
plătească când pot mai ușor vite
și aleasă și unelte bune de plu-
— ei nu prea credeau.

Puține Dumineci ori sărbători
sau însă fără ca dl Brote, iubi-
nostru „căpitan”, cum li ziceam,
nu ne căpetenie și în cele politice,
nu mergă și el pe sate și să
ne trimite și pe noi, tinerii.

În adunările ce țineam pe sate,
știam poporul și trebuie să mă-
rșesc, că lucrul cel mai greu a
să-și facem pe țeranii a crede, că
să-și pună binele lor ne frământăm.
mirare: veacuri de-a-rindul „dom-
dela oraș” numai au luat dela
și țeranii.

Așa numai se înțelege, de pildă,
pățania noastră cu întâia „expo-
” de vite, la Avrig.

Plecasem din Sibiu pe-un ger
plit. Notarul vestise oamenii să-și
ne vitele la un loc, într'o grădină
marginea satului, ca „să le vadă
măi dela Sibiu și să împartă bani
măi” celor cari vor avea vite
noase.

Vite au și fost destule, dar nu
mai frumoase.

După ce dl Brote și cu două să-
de frunte și-a făcut însemnarea
să dea premii, ne-am dus cu toții

la școală. Aici, ținând o vorbire po-
trivită, dl Brote împărți banii: câte
25 fl., 15, 10 și 5 fl., așa ca să se
dea la câți mai mulți. Laudă pe cei
cari au avut vite mai bune și arată
pe scurt folosul creșterii vitelor pre-
cum și chipul cum trebuie îngrijite
vitele. Ți-era drag să vezi veselia
celor premiați.

Ne așezară apoi la masă, cu
toții, „domni” și țeranii, și curând
începură închinările și vorbirile.

Se strînse în curtea școlii tot
satul, căci vestea despre împărțirea
baniilor străbătu ca fulgerul.

Veniră atunci la noi țeranii frun-
tași, cari ne spuseră: „Hei, dacă
știam că-i așa, aduceam noi vite mult
mai frumoase”. Întrebaram că de ce
nu le-au adus? Mărturisiră atunci, că
protopopul lor i-a înfricat, zicând că
„domni” vin să scrie vitele frumoase
și să pună apoi dare mai mare...
Protopopul era adică un om care nu
traia în prietenie cu noi, un om de
gâlceavă, cum e și azi, și din necaz
asupra noastră, a crezut să-i des-
mânte pe țeranii, ca noi să rămânem
de rușine, să fugă toți țeranii de
noi... S'a făcut însă el de ocară...

În satele românești din giurul
Sibiiului, la țeranii cari au avut
fel decât o stonică de pământ și
vre-o grădină, găsești acum vaci și
tauri de soiu, pe cari le vând câte
cu 150, 200 și chiar 250 fl.

Acum două ani doctorul Emil
Popp și farmacistul I. Munteanu au
înființat la Mogoșoaia (lângă Bucu-
rești) o lăptărie, în care vacile cum-
perate dela Români din giurul Si-
biului s'au dovedit tot așa de bune
ca cele din Șvițera, deosebirea nu-
mai că pentru acestea au plătit
mai mult.

Știm apoi cu toții, că abia sunt
câte-va luni, de când Românii din
giurul Sibiiului s'au pus în mișcare
pentru a trimite lapte chiar la Con-
stantinopol.

Imi aduc d'asemeni cu drag a-
minte cum într'o zi de primăvară am
plecat cu d-nii dr. D. P. Barcian și
D. Comșa (cari dimpreună cu neobo-
situl secretar V. Tordășian conduc
acum Reuniunea de la Sibiu) la Tili-
șca, să ducem și să învățăm pe țeranii
a pune altoi (soiu ales)...

Acum la Selște este cuptor mare,
facut de Reuniune, unde se pot usca
pe zi vagoane de poame, și nu se
găsește în Ardeal o prejurime, unde
să găsești pomături ca pe aici. Gră-
dinile și livezile, în cari nainte creș-
tea iarba în preț de 30—40 fl., azi
sunt pline cu pomi roditori, cari aduc
venit de sute florenți... Tot așa: eu
unul mă închin părintelui Vasile Lu-
caci nu numai pentru marea și calda
sa inimă românească și pentru darul
de vorbire ce i-a dat Dumnezeu, în cât te
vrăjește când îl ascuți, dar și pentru
truda ce și-a dat, făcând în giurul bi-
sericii de la Șişești o grădină cu po-
mături cum rar se poate găsi și înve-

țând pe toți sătenii la pomărit, care
le și este cel mai de căpetenie isvor
de câștig.

Că ce s'ar putea face în pri-
vința pomăritului pe Mureș, unde
bieții noștri țeranii își umplu grădinile
cel mult cu pruni, și pe sub
Podgorie, unde earăși ar fi loc
pentru pomărit, vor judeca mai bine
sătenii de sub Podgorie, cari abia
apucă să le vină prin sat câte un
pădurean cu mere și pere, și dau
pentru aceste poame măsură de grâu
și porumb, pe când în grădinile lor
crește cucuta...

Miile de Români, cari au fost
la instalarea de astăvară, aducă-și
apoi aminte de cari pe cari li aveau
sătenii din Șoștin, Cenad, Nădlac și
Pecica! Toți ar putea să aibă ase-
menea cai, dacă, închegați într'o pu-
ternică tovarășie economică, și-ar
aduce iepe și armăsari de soiu bun,
mai ales că Mezöhegyes-ul e aproa-
pe...

Cine ar putea să înșire însă în-
tr'o singură foaie foloasele nenumă-
rate ce poate aduce o tovarășie
economică?!

Estă-ți de ce credem că a sosit
partea ungară, de pe
Crisuri și de sub bogata Podgorie a
Aradului și luând pilda de la Sibieni
și de la cei din Orăștie, să în-
ființăm și noi o tovarășie economică!
Săracii să fie ajutați astfel la bună
stare, ear' bogăților să li se dea
putință a întări încă și mai mult nea-
mul nostru românesc.

Russu Șirianu.

Colonisările preocupă mereu întreaga
presă maghiară. Astfel în „Pesti Napló” (de
la 18 c.) scrie un articol economistul György
Endre. Recunoaște și el risipa de bani ce s'a
făcut, însă fiind că numai așa crede să întă-
rească neamul maghiar și să slăbească națio-
nalitățile, îndeamnă Ungurimea să urmeze
cu colonizarea, zicând: „Din punct de vedere
național, colonisările au fost mai mult o bi-
nefacere, decât isvor de rele.”

În „Magyarország” (de la 19 c.) Bartha
Miklós cere ca guvernele maghiare să jert-
fească mai multă muncă și grije, ear' Die'a
să voteze o sumă mai mare, căci cele 6 mili-
oane coroane nu ajung pentru a se face co-
lonisări mai de dai Doamne.

De ieri au început de altfel a se sfârși
asupra acestei afaceri și fruntașii maghiari
chemați la Budapesta, ca împreună cu mini-
strul să chibzuiască asupra chipului cum să
se colonizeze în viitor. Se pare că vor căuta
să cumpere pământ mai ales pentru Ungurii,
pe cari îi vor aduce în Banii.

Delegațiunile, cari în anul acesta s'au
sfârșit în Viena mai bine de șase saptă-
mâni, vorbindu-se foarte mult înăcoace și a-
supra chestiunilor ce sunt cu armata împă-
rătească, s'au închin Mercuri. Atât în dele-
gațiunea maghiară, cât și în cea austriacă
s'au adus mulțumiri ministrului Goluchow-
sky și Krieghammer pentru chipul înțelept

cum cel dintâiu conduce politica mare din
afară, ear' cestalalt armata comună (impă-
rătească).

Schimbări în guvern. „Akkorony”
(de la 19 c.) aduce știrea, că după ce se va
fi sfârșit în dietă cu discuția bugetului, se
va face o schimbare în guvern. Anume:
actualul prim ministru va fi ministru pe
lângă persoana M. Sale. Szilágyi va fi prim-
ministru, Tusza István ministru de finanțe,
ear' Horánszky ministru al școlilor.

E curios că de Apponyi nu se po-
meneste și nici cu prilegiul prânzurilor re-
cente dela curte, M. Sa nu l'a distins nici
măcar printr'un cuvânt.

„Români și Unguri”, — sub acest
titlu „Pesti Napló” (de la 17 c.) scrie un
articol plin de necaz în contra Români-
lor și a antisemiților conduși de Dr.
Lueger, primarul Vienei. Ziarul ma-
ghiar este necăjit nu numai pentru că
deputatul Schneider a adus în delegați-
uni vorba despre prigonirile maghiare
împotriva Românilor, arătând și cele
făptuite de procurorul conte Lazar cu
prilegiul procesului pentru fondul Iancu,
precum și prigonirile contra tinerimii ro-
mâne, ci este necăjit mai ales pentru
legătura ce observă că este între Ro-
mâni și între Germanii antisemiți din
Austria.

O singură mângâiere are ziarul
maghiar, și anume că...

Săndor a s'os o carte, intitulată: „Un-
guri și Români în lăumă istori-
că”, — în care ci-că ar dovedi că toa-
te învinuirile și plângerile Românilor ar
fi nedrepte, deoarece Ungurii sunt nu
se poate mai drepti față de noi.

Vorba e însă: cine — chiar dintre
Francezi — va crede ceea-ce spune un
Ungur, mai ales când e vorba să-și ape-
re semenii săi și să învinuieze pe Ro-
mâni? Istorie despre Români — și încă
contemporană scrisă de un Ungur? Trebuie
că băjbae de cele mai îndrăznețe ne-
adeveruri!

Reamintirea procesului „Memorandu-
lui”. Joi, 18 Ianuarie, a fost în capitala
Suediei, Stockholm parlamentul țării. În vor-
birea sa de tron, regale Oscar a zis între
altele:

„V'am dat dovadă despre dragostea
mea de pace, trimițând un reprezentant spe-
cial la conferența din Haga, convocată
și întrunită în vederea stăvilirii înarmărilor
(asa dar nu a „desarmării”. R. Tr. P.),
în vara anului trecut. Stipulațiunile, asupra
carora s'au înțeles acolo reprezentanții pu-
terilor, sunt un pas mai mult în direcți-
unea a micsora suferințele, pe care le aduc
cu sine războaiele. Prin stipulațiunile ace-
lea s'au mai deschis și prospecte, de a pu-
te pe viitor a regula deosebiriile de ve-
deri în viața internațională pe cale pacifică.
Dar ori-cât de multămitoace ne fachuim
rezolvirea acestei chestiuni, totuși nici o
țară nu este scutită de datorință, a se
gândi la propria sa apărare, deoarece:

existența ori neexistența unui popor
nici odată nu poate fi obiectul verdictului
cutărui ori cutărui tribunal de arbitru...

P. Lloyd de la 19 c., în depeșă
care cuprinde respectivel extract din vor-
birea de tron, subliniază și el aceste cu-
vinte. Pentru ce oare? Celelalte foi nu
subliniază nimic.

CONGREGATIA.

Luni, la 29 Ianuarie n. se va ține adunarea generală ordinară de iarnă a congregațiunii comitatului Arad.

Toți membrii români sunt rugați a veni la adunare. La ordinea zilei sunt mai multe afaceri însemnate.

Pilda unui rege.

De când soartea bună l'a adus pe regele Carol în fruntea neamului românesc, n'a trecut prilej în care acest mare și viteaz rege să nu dea pildă, între altele, și despre creștința sa în Dzeu și cinstirea bisericii dreptmăritoare a rășritului.

O pildă de care s'a pătruns întreaga țară a dat și acum, la Crăciun, când la slujba dumnezeiască ce începe încă de cu noapte, a dus și pe strănepotul său, micul principe Carol, vroid ca încă din fragedă copilărie să-l deprindă a merge la biserică și a cinsti sfintele obiceiuri ale poporului peste care va fi chemat a domni. Foile din România aduc amănunte îndușoătoare despre dragostea și grija cu care Regele în miez de noapte a deșteptat pe micul Său nepot, și despre bucuria ce se oglindea de pe fața micului prinț când regele l'a luat cu sine la biserică.

Intregul neam românesc dorește regele Carol, prietenul prea bunului nostru Monarch, viață îndelungată, să-și poată crește și strănepotul în toate virtuțile prin care El a înălțat România și cinstite a câștigat numelui de Român.

Cehii și armata.

Vești sosite din Boemia surprind lumea cu întâmplări nemai pomenite în monarchia noastră până acum.

Cu privilegiul deprinderilor de arme în Boemia, zilele trecute ostașii armatei comune au întâmpinat o primire, la care nici nu s'au gândit, nici nu s'au așteptat și cari au făcut cea mai rea impresie asupra cerurilor conducătoare, ear' pe Majestatea Sa l-au supărat mult. Ca urmare a iritațiunii, de care poporul ceh e cuprins în actuala situațiune față de tot ce aparține armatei și peste tot neamului german din monarchie, — servește următoarea împregiurare, ce se vestește din Praga:

Zilele trecute miliția mergând prin mai multe sate cehe a fost expusă batjocurei și celor mai urite manifestațiuni. S'a întâmplat, că trupe de miliție trecute prin satele cehe, în trecerea lor au fost huiduite și batjocorite de femei și copii de-a lungul stradelor.

Pretutindenea le strigau: „Pfu! jos cu voi!” și alte cuvinte de ocară.

Din sute și mii de guri ale femeilor și copiilor răsunau prin văzduh și strigătele „zde! zde!” la adresa miliției. — Oficerii au dat soldaților aspră poruncă, să nu dea nici o atențiune demonstrațiunilor, căci împotriva femeilor și copiilor nu se poate folosi arma.

Pe lângă toate astea însă mai ciudată a fost împregiurarea, că în tot drumul miliției Cehii au poruncit să se închidă toate birturile dinaintea soldaților, așa că ostașii suferiau foame și sete. Au trebuit să telegrafeze la Viena după d'ale mănăcirii, căci oficerii cu pararele în mână nu aveau de unde să cumpere nimic. Nici chiar intervenția autorităților politice nu putea să-și înduplece pe cărmacii să vândă pe seama soldaților.

Se zice că mai multe săptămâni de-a rindul a fost tsinuită înaintea Impăratului această întâmplare rară și supărătoare. În cele din urmă însă a trebuit să-și descopere aceasta însuși baronul Beck, șeful statului major, făcându-și raport amănunțit despre toate cazurile de dușmănire între populațiune și armată.

Întâmplările acestea au supărat foarte mult pe Majestatea Sa Monarchul, așa, că de zile întregi e necurmat mahnit și nervos.

Se vestește acum, că garnisoana din Boemia va fi întărită cu un regiment din Galiția și că Boemia este serios amenințată să fie în curând cărmuită de-o aspră stăpânire militară.

Învingerile Burilor.

Sunt trei luni, de când micul popor al Burilor bate într-una pe Englezii cei puternici. Răsboiul s'a început adică la 12 Octomvrie 1899.

Estă luptele date, unde afară de Elandsлагte, pretulindent Burii au învins:

Glencoe, la 20 Octomvrie;
Dundee „ 21 „
Elandsлагte „ 22 „
Riedfontaine „ 23 „

În intervalul dela 28—30 Octomvrie Englezii au fost bătuti în mai multe rânduri lângă Ladysmith, pe care Burii au împresurat-o, tot așa la Mafeking și Kimberley. În intervalul acesta Burii din Transvaal s'au unit cu cei din Oranje și au năvălit în Capland, unde olandezii s'au reșculat și ei.

D'atunci încoaci Burii au bătut la:

Colenzo pe generalul Buller,
Moder-Rive pe „ Methuen,
Magersfontaine „ Methuen,
Stormberg pe „ Gatacre,
Colesberg pe „ French.

Va să zică pe toți generalii englezi, după cum au respins de mai multe ori pe Englezii cari s'au împresurate și au învins și în alte lupte mai merunde.

Cei mai mulți englezi au căzut la Modder-River: 1500; la Magersfontaine 920 (din 7500. câți erau în luptă).

Estă toate pierderile de până-acum ale Englezilor:

Oficeri omorâți în luptă	90
„ răniți	293
„ prinși	100
Sub oficeri și soldați omorâți	393
„ răniți	3692
„ prinși	3273
„ morți în spitale	183
Cu total: 8428	

Estă acum și telegramele din urmă despre răsboiu:

București, 19 Ianuarie. Peste Cairo a sosit aici telegrama că la Tugela, peste care au voit să treacă, Englezii au suferit o înfrângere uriașă. Mii de Englezi acoper câmpul de luptă.

Berlin, 19 Ianuarie. „Berliner Tagblatt” primește din Londra știrea că Englezii au reușit să treacă fluviul Tugela și astfel Ladysmithul a fost mântuit.

Bruxelles, 19 Ianuarie. După știrile sosite aici din Africa, generalul Buller a oprit în mersul lor pe Englezii de sub comanda gen. Buller. Englezii nu pot birui cu trupele tari ale Burilor.

Londra, 19 Ianuarie. Buller s'a ciocnit azi cu Burii de sub comanda generalului Joubert, la Achetonhones. Dela lupta aceasta depinde despresurarea Ladysmithului. Nu sunt încă știri despre sfârșitul bătăliei.

*) Aci a căzut generalul englez Symons.

Sărbătorile.

Botezul Domnului a fost sărbătorit în catedrala din Arad cu solemnitatea îndătinată, pontificând P. S. S. dl Episcop Iosif Goldis, asistat de Prea Cuv. Ior arhiepiscopul A. Hamza, protosinacelul Vasile Mengra, protopopul M. Bocșan, ases. Dion. Popovici, preoții T. Văștan, G. Bodea și diaconii Iancu Ștefănuț și Romul Mădău. Răspunsurile liturgice au fost precis executate de corul seminarial, condus de d. Lugoianu și întreaga ceremonie mult rădicată prin herotonirea hipodiamonului Ioan Papp întru diacon, și a diaconului Romul Mladin întru preot.

Stul Ioan, sărbătoarea care încheie anul sărbătorilor din iarnă, a fost prilej în societatea aradană pentru multe festinări prietenești, sărbându-și onomastica următorii domni: Ioan Belez, deputat, avocat, dr. Ioan Seciu, avocat, Ioan Rusu Sorianu, publicist, Ioan Petrau, dr. Ioan Petrovici, profesori seminariali, Ioan Ștefănuț, arhivar consistorial, dr. Ioan Nemet, avocat, Ioan Simu, episcop, Ioan Moldovan, funcț. la banca „Victoria”, Ioan Vanc, învățător.

Deputăția din Radna.

Ungurii și Ovreii au și început să se certe asupra scaunului de deputat dietal din Radna. Fiind adică aproape sigur că d. Ioan Belez, deputatul d'acum, va fi numit notar public (spre marea supărare a celor dela „Magyarország”, cari zic că nu se poate una ca aceasta, fiind dl Belez — Român!), au și început luptele în vederea alegerii ce se va întâmpla.

Curios e, că „Arad és Vidéke” vrând să recomande alegătorilor pe Dr. Nemess Zsiga, avocat (Ovreu), în contra contelui Zselénszky Robert, scrie că Nemes este „șef al poporului”.

Al cărui popor? Că noi așa știm, cercul Radnei este curat românesc! Căci o mare înfrângere când o foaie kossuthistă din Arad vrea ca să dea tonul și să recomande pe cine să aleagă un cerc românesc. Numitul ziar desigur mai mult strică decât ajută candidaturii d-lui Nemes. Mai ales că-l laudă pentru că e „liberal și democrat”, adică din ceata celor cari sunt pentru ștergerea oricărei credințe în D-zeu, ear contelui Zselénszky foaia kossuthistă îi aduce învinuirea că este dintre cei cari nu au sprobat legile păgâne politico-bisericești, făcute spre stricăciunea țării, de Wekerle și toți jidovii din giurul lui.

Să nu grăbească „Arad és Vidéke” cu candidatura, că acolo mai au și alții cuvântul.

Sărăcia țării.

În 18 l. c. n. s'a înștiințat în chip oficial în Dieta țării, că cuota de până-acum pentru Ungaria s'a ridicat cu trei procente, ear' în 19 Ianuarie ministrul de finanțe Lukács László a făcut Dietei un alt raport oficial, ca aceeași restanță dărei directe în comitatele Torontal și Caras-Severin, cum și în Croația trece peste 20 milioane de coroane și că restanța aceasta în partea cea mai mare nici nu se poate încassa.

Cifrele arătate în raport sunt înspăimântătoare. Restanța dintr'un singur an în Torontal se urcă peste jumătatea dării prezente, ear' în Croația peste 87 procente; într'alt loc cifra restanțelor din darea anuală se urcă la 1167 procente.

Ministrul de finanțe însuși mărturisește, că aci nu mai poate ajuta nici cea mai reîndurată execuție. Pentru moșile, cari au fost vândute prin licitație pentru 352 952 florenți restanța de dare, erariul n'a putut să acopere mai mult de: 72 389 florenți; va să zică numai în acest caz statul are o pierdere de 280 563 fl., plus sărăcia, în care a lăsat pe cei despoiați de averi pentru restanța dării

Din Austria.

În ziua când Monarchul a sărcinat, la 27 Decemvrie a. guvernul austriac de față cu ducerea trebilor statului, s'a știut toată lumea, că ministerul acesta fi și de mai scurtă durată de toate celelalte premergătoare. n'avea alt rost decât numai și mai a pune în vigoare unele legi și legi, mai ales privitor la pa economic cu Ungaria, rămase l de pe timpul cabinetului Thun, care urmașul nemijlocit al acestor contele Clary nu le putu introduce nici prin votul parlamentului nici prin ordonanțe pe baza §. 14.

Între aceste lucruri și legi oprimul loc așa zisa procedură de a nare despre dările de consum asupra celor 4 articole: spirt, bere, zahăr și petrolu; căci dacă această pozițiune nu era pusă în vigoare până la 31 Decemvrie, urma, ca la 1 Ianuarie încoace la granițele Austriei și Ungariei să se perocriproce vama asupra acelor 4 articole. Menirea actualului minister austriac Wittik fiind așa-dar atât strict eroită, Monarchul așa zicând în ziua nașterii Sale însărcinase fostul ministru de interne în cabinet Clary, pe D-rul Körber, să caute în pe atunci oameni pentru noul ministeriu ce ar urma peste scurtă vreme celui de față.

Și de atunci D-rul Körber începu să caute și să găsi 8 bărbați ga primi partofoliul ministerial în guvern, care ar avea drept cheie cea mai de competență: a pune în cale o înțelegere între Cehii, Nemții și prin asta a face parlamentul capabil de lucru, mai ales prin a vota legile privitoare la pactul nomie cu Ungaria, cari legi în până acum se află puse în vigoare în Austria numai prin ordonanțe părătești pe baza §. 14.

Azi se anunță, că Dr.-ul Körber a reușit a găsi cei 8 viitori candidați ai săi și că va arăta listo numele lor Monarchului.

La 28 c. ar începe apoi negocierile între reprezentanții Cehilor, Nemților pentru împăcare.

ULTIME ȘTIRI.

Fiumanii și limba ungurească. Am pomenit într'unul din numeroșii cuți, că ministrul învățământului a dispus printr'o ordonanță a dispune să introducă și în școlile din Fiume propunerea obligatoare a limbii ungurești (adecă art. de lege XVII 1889). So vestește acum, că am miștii fumani au desbătut cu agitație ordonanța ministrului și protestat cu toată tăria împotriva ei, căci ea era o adâncă vătămă a autonomiei orașului.

În urma acesteia guvernul Fiumei, contele Szapáry László ultima ședință a municipiului fiuman fost constrins să facă următoarea rațiune: „Această ordonanță ministerială nu atinge școlile comunale, scriau mai multe gazete. Foile de tea n'au fost conduse de bună-voind-că ele cu tot prețul au vor găsească vătămă în această ordonanță a ministrului”.

Prin aceasta — zic foile ghiare — s'a pus capăt agitației Fiumanilor și că ordonanța ministerială atinge numai școlile confesionale și private. Îndeosebi școala căluțelor ordinului St.-Benedictin Fiumei, în care școală se propun două veacuri și jumătate, dar ungurească n'a răsunat într'însa odată.

DIN ROMANIA

Anul-Nou.

Sâmbătă, 1 Ianuarie, la oarele 10 dimineața, M. Sa Regele, însoțit de adjutantul de serviciu, a mers în răsura de gală, escortat de un escadron de gendarmi, la metropolie, spre a asista la serviciul divin ce se oficia în ocaziunea începerii noului an.

În tot parcursul până la catedrală un număr public a salutat cu iubire și respect pe Majestatea Sa.

La intrarea în biserică, regele a întâmpinat de înaltpreasfinția Sa metropolitul primat, care îi prezenta crucea și evangelia. Apoi începuseră serviciul divin, la care au fost față în față: miniștrii, d-nii președinți și vicepreședinți ai corpurilor leguitoare, apoi mulți d-ni senatori și deputați, primul-președinte și procurorul-general al înaltei Curți de casațiune, președintele înaltei Curți de compturi, alți demnitari ai statului, primarul capitalei cu consiliul comunal, camera de comerț, precum și oficerii generali și superiori aflați în garnisoana.

După terminarea sfintei liturgii, regele înaltă rugă către Atotputernicul pentru fericirea M. M. L. L. Regelui și Reginei, AA. LL. RR. Principelui și Principesei moștenitori Principelui Carol și Principesei Elisabeta.

Majestatea Sa, fiind din biserică, a vădit pe dinaintea frontului gardei o onoare ce se afla așezată în fața bisericii, adresându-i tradiționala rugămintă: „La mulți ani! la care trupa răspunse prin strigăte de „ura“. Apoi primi defilarea.

După aceasta, Regele urmat de un număr mare de ofițeri, merge în apartamentele înaltpreasfințitului Metropolitan-primat. Aici se aflau adunate toate persoanele care fuseseră invitate la ceremonia religioasă, spre a duce Suveranului felicitări de anul nou.

Inaltpreasfinția Sa metropolitul-primat rosti, în numele clerului, următoarea cuvântare:

Sire,

În numele clerului acestei de Dumnezeu păzite eparchie a metropoliei Ungro-Valachiei, cu privilegiul înoririi anului present cu

cel mai profund respect, depune la treptele, Tronului Majestății Voastre, sentimentele sale de cea mai adâncă venerațiune și de-servițită iubire ce poartă Majestății Voastră și Augustei Dinastii.

Urările ce din toate unghiurile țării se îndreaptă astăzi către Majestatea Voastră, sunt mărturisiri sincere ale unui popor adânc pătruns de marea înțelepciune a celui mai scump Suveran, care întrupează în sine cele mai mărețe gânduri ale neamului nostru Românesc.

Dacă națiunea noastră mult iubită înregistrează în fiecare an faptele mărețe săvârșite de Majestatea Voastră, cu privire la fericirea țării înăuntrul și respectarea și înălțarea ei în afară, biserica care totdeauna a fost strâns unită cu statul, nu mai puțin are de a mulțumi Majestății Voastre cu toată recunoștința, înalta oblađuire cu care acoperiți toate năsuințele ei pentru mângăierea sufletescă a fiilor săi.

În rugăciuni ferbinți către bunul Dumnezeu, fiind clerul bisericii noastre, pentru îndelungata viațuire a scumpului nostru Rege și a familiei regale, el cere cu tot dinadinsul de la cel Atotputernic, ca blagoslovenia sa sfântă să o reverse cu îmbelșugare asupra Majestății Voastre și a țării, și în această duhovnicească gândire, noi cu toții stăruind, dați-mi voie Sire, ca de repetate ori, să urez Majestății Voastre:

Să trăiți mulți și fericiți ani, pentru binele țării și înflorirea sfintei noastre biserici!

Să trăească Majestatea Sa iubita noastră Regină!

Trăească Altețele Lor Regale principii Moștenitori cu scumpele odrasle, pe cari bunul Dumnezeu să-i păzească și să-i crească pentru binele și fericirea României!

D. B. St. Delavrancea, primarul capitalei, a zis următoarele:

Secolul ce trece va sta în istoria noastră ca „marele secol“ al Românilor. Această

mărire o datorim Majestății Voastre. În războiul așt creat ceea-ce timpurile de fericire nu pot să crează: mândria noastră și admirațiunea celorlalți de noi. În pace așt creat ceea-ce războaiele nu pot să sfarme: conștiința noastră de noi înșine și credința celorlalți că suntem un popor harnic și înțelept.

Să dea Dumnezeu, Sire, ani mulți și binecuvântați Regelui nostru: și va îm-

bina gloria Lui din secolul ce trece cu strălucirea Lui din secolul care începe.

Să trăească Majestatea Voastră!

Să trăească Augusta noastră Regină!

Să trăească Dinastia Majestății Voastre!

M. S. Regele, la aceste felicitări, a răspuns:

„Veacul care s'a închis este epoca cea mai strălucită a istoriei noastre; pe frunze, cari nici vremurile, nici vijeliile nu pot veșteji, cu litere de aur se va înscrie: „*Re-nașterea și neatârarea României*, în-cununată cu lauri și stropită prin sângele fiilor săi cei mai viteji.

„Cu mândrie și adâncă recunoștință să privim dar' trecutul și să ne amintim de bătrâna generație, care a închinat viața și munca sa, spre a săvârși această mare operă.

„Din nenorocire însă sfârșitul veacului, așa de bogat în fapte însemnate, ne lasă de moștenire o situație foarte grea, cu multă grijă și pierderi dureroase. Aceste necăzuri cari s'au grămădit asupra noastră sunt ca o vestire trimisă de cer spre a ne îndupleca încă mai mult, și a ne arăta că numai cu jertfe mari și prin silințele și unirea tuturor bărbaților însufiețiți de înalte aspirațiuni și de dragoste de patrie, se pot întimpla primejdiile și întări viitorul pe care se întinde un vâl nepetrunzător.

„Cu inima strânsă, însă plină de încredere în Dumnezeu, privesc anul care începe, rugându-l să păzească scumpul meu popor și să răspândească harurile sale asupra noastră.

„Cu această dorință ferbinte vă mulțumesc din tot sufletul, pentru călduroasele voastre felicitări și asigurați-mă că voi aduceți, și pe cari le-am primit astăzi din toate unghiurile țării, urându-vă ani mulți și fericiți.

Cuvintele Regelui au mișcat pe cei de față și au fost acoperite cu repetate strigăte de: Trăiască Regele și Regina! Trăiască familia Regală!

La oarele 12^{1/2}, M. S. Regele s'a întors la Palat.

CRĂCIUNUL ÎN SIBIU.

(Coresp. part. a „Trib. Poporului“.)

O adevărată milă și duioșie trebuie să cuprindă pe ori-ce om cu simț creștinesc, dacă numai puțin se va cugeta asupra sorții triste și la miseria în care se află elevii români, aduși de prin toate părțile Ardealului și aplicați la meserii în Sibiu. Aceste elemente, cari pot cu timpul aduce mult folos înaintării noastre culturale, au fost—până acum—dați cu totul uitării, nebăgați în seamă, desprețuiți chiar din partea celor favorizați de soartă și astfel aruncați prea de timpuriu în valurile vieții. Nu se interesa nimeni de ei! Abia acum s'a ațat și pentru d-nii un patron, ori mai bine zis un „tată“, care să le sară într'ajutor și să le micșoreze puțin soarta lor miseră, să-i facă și pe ei să-și aducă aminte, cel puțin odată în an de serbătoare, să sarbeze și ei în tihnă și în mod creștinesc serbătorirea „Nașterii Domnului.“ Acest bun părinte al lor e dl *Victor Tordășanu*. D-sa a cutreerat aproape pe la toate familiile române și la unele străine din Sibiu, a colectat vestminte, colaci, mere, nuci, precum și bani, din cari s'au cumpărat mai multe părechi de ghete, pălării, stoffe de vestminte etc. și tot ce a colectat, în ajunul Crăciunului le-a împărțit între cei mai decompătimiți învățăcei meseriași, precum și altor băieți săraci.

Împărțirea s'a întâmplat așa:

Sala Reuniunii sodalilor români, în ajunul Crăciunului, avea privescerea unei sale de expoziție. În mijlocul ei era un juriu compus din mai mulți d-ni și d-ne, ear învățăceii meseriași intrau în grupuri mai mici și după-ce colindau, se examina fiecare, se știricia despre împregiurările lui familiare, apoi i-se dăruia din obiectele colectate cele mai neapărat de trebuință. Aproape 400 de băieți s'au prezentat în preajma casei. După-ce s'au vădit că erau foarte săraci și grozavă starea acestora; am văzut pe unii desculți, cei mai mulți dați nu de desculți ca totul, apoi talpa de pe ghete abia se mai ținea laolaltă, ear de călcăie nici că se mai pomenia pe la ei. Inimă de peatră trebuia să aibă cineva, ca se nu i-se înmoae la vederea acestora.

S'au mai împărțit colăcei, mere, nuci și între elevii de la școlile populare din Sibiu-cetate, Suburbiiul inf. dela școla gr. or. și gr. catolică și Suburbiiul-Iosefin.

FOIȚA „TRIBUNEI POPORULUI.“

Cântecul cășlegilor.

(Din popor.)

Câte serbători pe lume,
Nu-s ca Crăciunul de bune,
De bune și de frumoase
Și tuturor veselose.
Său-Vistă și Boboteasă
Tot după Crăciun urmează.
Ele-aduc cășlegile
Și mărită fetele.
Umblă peșitorii
Se'nsoară feciorii.
Cine-a făcut cășlegi scurte,
Zile multe să nu guste,
Că nu bine-a socotit
Și nu bine-a întocmit.
Când abia trece Crăciunul,
S'apropie farisău
Vine vameșul,
Strică tot verșul.
Fetele feciorii așteaptă,
Dar ei până se deșteaptă,
Se duc și cășlegile
Și trec toate șegile...
Ear pe popi vin clevetiri,
Că fac prea multe vestiri.
Macar popii înc'ar vrea
Să le umble secerea

Pentru cununie.

Să-și ieie simbrie...
Stau fetele supărate,
Când rămân nemăritate.
Săptămăna albă
Nu li-i nici de-o tresbă,
Și părinții se'ngrijesc
Că fetele' mbătrânesc,
Și nice nu mai vorbesc,
Numai morănesc. —
Vai și de voi, ușilor,
Că mânia fetelor
Pe voi se resbună,
Vă trântesc,— nu-i glumă.

N'aveți voi odihnă-odată,
Când fata-i nemăritată...
Fata de s'a măritat,
Cu năpasta s'a gătat,
Tata este socru mare
Și mama ginere are.
Săriți, oameni, la jucare,
Că nu-i aici comandare,
Ci e voe bună
La toți dimpreună!
Veniți toți, ca să jucăm
Cei chemați și câți suntem;
Trage, trage, măi Tigane,
Că-i bea vin și-i mânca carne.

Culese de: *Emilia Papp*, învățător gr. catolic.

Din cântănie.

(Baladă.)

Culeasă din gura poporului, de *C. Muntean*.

Neamțule crucea te bată,
Cum iai pruncul de la tată.
Tot gândiiu că doară-doară,
Până vîzui că mă joară;
Strig'un căpitan din carte:
Ești ficiori din cetate;
Nu ești mână cu mână,
Ci ești cu pușca plină
Vîșnirați mândru frumos,
Că plecăm la țeară-n jos.
Când era la miez de noapte,
Merg trupa nu mai poate;
Când era vremea de sori,
Plină-i trupa de sudori.
Strig'un căpitan din carte:
Impărate, Impărate
De-ne loc să reităm
Noi de loc toți că perim.
Pică unul, pică doi,
Pică-o sută dintre noi
Pică-un ficioras frumos,
Nime-n lume nu'l vedea
Num'o fată frumoșea.
Fata iute se ducea
Și lumina-i aprindea.
Căpitanul o vedea
Și către fată zicea:

Stinge, fată lumina,
Că-ți voui stinge viața,
Căci câtane-i data-așa
Să moară'n țară străină,
Fără-un picuț de lumină,
Pe răsunul dobelor,
Pe scurtarea zilelor,
Pe răsunul trimbiții,
Pe scurtarea vieții.

Poesii populare.

Frunză verde lemn domnesc,
Mult mă mir și mă gândesc,
Cum oare să mai trăesc,
Că de mic m'am fost dedat
La iubit și sărutat;
Și de mic că mi-a plăcut
Buze moi să le sărut.

Pup de floare după deal
Badea meu vine pe cal,
Vine badea meu călare,
Vină până-s fată mare,
Că dacă m'oiu mărita,
Noi sara nu vom mai sta,
Sara n'reagă până'n zori
Să ne iubim amândoi.
Frunză verde crescută'n țeu,
Vine badea pe pârșu;

Laudă merită acele familii marimoase, cari nu s'au retras a contribui cu obolul lor la nobilul scop și a căror listă s'a publicat deja în ziare din partea colectantului, ear dl *Tordozanu* prin misiunea ce și-a luat asupra sa de a îngriji de tinerele mlădițe, și-a câștigat un deosebit renume și respect înaintea noastră. Înainte numai! Te vom ajuta și noi, încât ne este cu puțință la ajungerea nobilului scop ce-l urmărești; ear drept răsplătă—pe care știu că nu o aștepti—ți vor fi lacrimile de bucurie ale acelor orfani pe cari în ajutorul Crăciunului i-ai îmbrăcat. Îți dorim mulți imitatori și prin celalalte orașe!

Din Banat

Coresp. part. a „Trib. Poporului“.

Petrovoselo.

Cu nespusă bucurie vin a aduce la cunoștința onor. cetitorilor cumcă comuna Petrovoselo (Român Petre) au avut în 1/13 Ian. c. o zi de bucurie și veselie, căci în această zi corul român din comuna Deliblată a dat un concert împreună cu piesă teatrală, despre a cărui rezultat voiesc a aminti aici: corul a cântat sf. Liturgiă cu o precizie de admirat, eară ținuta preotului I. Neagoe a fost imponentă în deosebi predica ținută cu această ocaziune merită laudă; pompoasa biserică era plină de lume; pe fețele tuturor puteai ceti bucurie și veselie. Seara concertul asemenea a reușit foarte bine, coroana concertului a fost poezia „Trei Doamne și toți trei“ de Coșbuc declamată de Vioara Bujigan, o copilă de 7 ani, care în aplauze frenetice a părăsit bina; asemenea și Calușierul a fost admirat de întreg publicul. În deosebi am observat că protopretorul Kejtăr în tot decursul jocului zimbea și admira desternitatea jucătorilor între ospetii amintesc parohul din Nicolinț A. Popovici cu fam. etc. Venitul moral și material a fost foarte bun. În sfârșit coriștilor și corstelor le urez ani mulți; eară dl tov. G. Bujigan ca conducător îi zice: Bravo! Te conducător, cinste și onoare meriți, deo Dzeu să ai mulți imitatori, căci nu mai astfel va putea înainta și poporul nostru.

Coșteiu.

Un sir de ani, decând tinerii coriști din Coșteiu, (Cercul Verșetului) în frunte

cu m. stimatul nostru preot Avram Corcea au luptat pentru a și câștiga dreptul într'un mod legal pentru a înființa o reuniune de cântări. Trimis-au statute peste statute ministrului pentru aprobare; însă de câte-ori veneau, veneau respinse. Eram descriși rău din partea autorităților; mai ales fostul notar comunal, care prin astfel de proceduri își câștiga vază superiorilor și punându-ne tot felul de pedici. Însă proverbul român zice: „Apa trece, pătura rămân“. Respectivul notar s'a dus ear noi am rămas.

A trecut un an de atunci, când simpaticul nostru preot Avram Corcea, a intrat în localul școalei pe lângă tinerii coriști și un număr însemnat din fruntași comunei, cu scop pentru a se face încă o încercare la ministeriu cu aprobarea statutelor și totodată pe lângă reuniunea de cântări să se înființeze și o bibliotecă populară. Îndată cu intențiunile preotului nostru a fost descoperită; publicul asistent a aclamat cu bucurie această știre; însă mulți se îndoiu de noua încercare—cu toate că acel ce ne puse pedici pentru realizarea acestui scop s'a depărtat din comuna noastră. În fine planul preotului nostru a fost aprobat cu bucurie din partea prezentilor; îndată s'a urmat cu constituirea unui comitet ad hoc cu președența Dsale, încrierea membrilor și redactarea statutelor; care la câte-va zile în urmă sau și expedit. Tocmai în Aprilie spre cea mai mare bucurie a noastră, statutele ne-au sosit aprobate. Toți am avut bucurie; dar cea mai mare bucurie au avut-o coriști, că mult au suferit sârmanii din partea autorităților, de câte-ori au fost risipiți și chiar bătuți de jandarmi. Pe ascuns ca vai de ei, se adunau pentru-ca de sărbători mai mari se luvețe a pramări pe atot puternicul Dzeu și vai de peles lor de se întâmplă să i găsească jandarmi.

După constituirea definitivă a comitetului, reuniunea l'a onorat de nou pe conducătorul lor preot încredințându-i președența.

De aci încac din diferite împregiurări, dar mai ales localul destinat pentru reuniune nefiind acomodat cerințelor pentru asemenea scop, cerea reparație, ear reparațiunea din lipsa de mijloace a durat un timp îndelungat. De cât-va timp, decând reparațiunea localului s'a terminat, comitetul și-a început activitatea, având speranță în viitor. Cu toate că sunt multe de regretat, dar avem speranță în președin-

tele reuniunii, care prin activitatea sa pe toate căile ce-i stau prin puțință va conduce opera sa la înflorire.

Deo ceriul ca mulți preoți să imiteză pe preotul nostru, care să lupte pentru luminarea poporenilor săi.

Mai este de înregistrat, că d-sa a pus la dispozițiunea reuniunii până când reuniunea va fi în stare a le procura pe șpesele sale, — ziarul „Tribuna Poporului“, „Tribuna“ și „Transilvania“; ear din bibliotecă dsale a donat biliotecei reuniunii 30—40 de opere.

Dzeu deie-I viață îndelungată pentru a a-ve mulțămire sufletească de toate operile sale făcute în serviciul națiunii sale.

Curcianțul.

Inc'odată „mai mult interes“!

Domnule Redactor! Sub titlul de mai sus a apărut în Nr. 46 al „Foi Poporului“ din Sibiu o corespondență din Văliug (Banat), corespondență, în care subscrisului mi-se impută, că aș face risipă cu banii bisericii din această comună, că sunt contra deschiderii școalei a doua și că, afară de acestea, „n'au avé nici o grije“.

Fiind atacat în „Foaia Pop.“, am și trimis la adresa redacției aceleia o întimpinare cu rugarea să mi-o publice. Ce să vezi fusă? Mi-a publicat-o, adevărat, în Nr. 49, dar' așa de trunchiată, încât însumi am trebuit să mă scârbesc de opul, a cărui paternitate mi-s'a insușit.

Estă-mi răspunsul întreg:

D-le Redactor! În numărul 46 al prețuitei „Foaia Poporului“ ați binevoit a face un extras, „dintr'o lungă scrisoare“ primită dela „un țeran cinstit și cu încredere de inimă“, cum se numește, din comuna Văliug, scrisoare revoltător de îndrăzneță și tendențioasă.

Deo că „cinstea și încrederea de inimă“ a țeranului nostru, cu care, fără de vina mea, imi detrage a sta de vorba, — mai mult, sau exclusiv, m'a îndemnat orientarea nepreocupată asupra afacerilor noastre bisericesti a On. public cetitor, care, nerisipindu-i-se la vreme ideile împrumutate de falși corespondenți, poate, ușor și just, să aibă, pe lângă cele multe de până acum, cu un cas mai mult, că, zeu, unii conducători — vezi bine: preoți și învățători! — poartă prea puțin interes poporului „de pe ale cărui spate trăiește“ și că, mai adăo

gându-se la toate acestea, prestațiile lui rare ale unor bărbați de ai noștri talentați — preoțimea; în special, este, prin veșnicia mea năravurilor ei, aproape un nonsens, deși, în faptă, ea este peatra unghiulară a edificiului nostru național.

Noi, preoțimea, răspundem la tot felul de nevoi ce se ivesc, ear', încât mijloacele nu ne mai eartă, îndemnăm poporul să și el jertfitor cauzelor noastre, ca, să rămâne-poimâne să te pomenesti, frate, în — țaitunguri. Pas de mai zi, că, de vem nici o grije.“

Acum să revin la obiect.

Las la o parte „alegerile de prim și „alte alegeri“, cari toate sunt anterior venirii mele în Văliug. Voiu să ating numai fapte petrecute în cele 10 luni, de când aflu în această comună, pentru a învedea tendențiositatea „ce zace în“ scrisoarea, care sunt atacat.

Când am venit în Văliug, casa parohială era într'o stare nespuse de rea: peisajul spart, să și bagi capul, ușile fără de podelele de pe podul casei transportate, geamurile dela ferestri până la cel din urmă sparte etc., așa, încât și cel mai optimist trebuia să rămână încrăcunat.

La stăruința mea, casa s'a reparat; odăile le-au zugrăvit pe șpesele mele tot eu, fără de conlucurarea cuiva, am i-rut în scris de la direcția societății poștale a căilor ferate austro-ungare să ne lăse gratuit la dispoziție materialul de lemn necesar la reparare, cerere, ce s'a și împlinit.

Estă ne și la sinodul parohial ordi d-convocat, fără de a purta eu vina, abia pe 8/20 August 1899. Convins despre coștitașiositatea, cu care mi împlinesc chemarea sinodul vrea să-mi voteze 100 fl. zi: două sută florini v. a. anual; subscrisul—ce în ce drag? — din considerații pur altruiste resping beneficiul, ba disolv chiar sinodul fiindcă a intrat în desbaterea unor obiecte cari nu-i cad în competență, dar' cari fi mine, personal, nu mă atingeau. Din sfatul din nou convocat pe 1-a Octomvrie remarcă, că pentru a „disciplina“, am bunit, neputându-se altfel, din buzunarmeu să dau 7 fl., tot numai spre școala bisericești. Cari toate acestea vor să zică „a nu a avé nici o grije?“

După toate acestea, nu-i mirare, — trebuie s'o mărturisesc! — când am înles, că prețuita „Foaia Pop.“ se ocupă de neînsemnata mea persoană, m'așteptă — pentru nevoința mea de a mă face fat

In calea d'angă pădure
Să culeagă nouă mure,
Nouă mure coapte bine,
Ca dragostea lor să fie,
Nouă mure bine coapte,
Ca să fie pân' la moarte.

Culeasă de: *George Achimaș*,
pedagog curs. II.

Cătu-i drumul dealungu
Ară badea cu plugu,
Tot arând și séménând
Și din gură cuvântând:
— Să te faci grăule, faci,
Să stai bine la plivit
Ca mândruța la iubit,
Și să stai la secerat
Ca mândra la sărutat.
Nice vorba n'o găta,
Mândra lui p' aici trecea:
— Bun lucru, badeo la plug!
Merg boii bine la jug?
— Să fit mândră sănătoasă,
Că mi-ai dat vorbă frumoasă
Și p' aici și p' acasă!
Badea ară mărunțel
Și saménă troscățel,
Troscățel și busuioac,
Fie-i lucrul cu noroc;

Troscățel și cărușele,
Că e pus în mare jele.

Culese de: *Ioan Budean*
învățăcel de tipografie.

Ce gândești tu mândro hei,
De te uiți în ochii mei,
Că nu-'s ochii mei ogindă,
Că să-ți vezi fața de mândră
C'a mea e față de domn,
A tai galbénă de somn.
Nu ești albă că ești albă,
Ci ești albă de albele,
Roșie de ruménele.

Jele mi-e și-mi bănușește
De cela ce tot robește,
Că și mănăcă tinereța
Dintr'o temniță-ntr'alta.

Decât să-mi moară mândra,
Mai bine-mi ardă casa;
Casa ear'oiu face-o eu, —
Dacă moare mândra-i rău.

Culese de: *C. Muntean*.

(Din comit. Albei-inferioare.)

Dragi-mi sunt copilele,
Ca popii prescurele,
Și mi-s dragi cocoanele,
Ca popii icoanele.

Draga badii frumuseică
Cu roșele din potică,
Nu știu cine și-le-a pus,
Că pe nas nu și-o ajuns.

Ha!, mândră să ne-avem dragi
C'amédoi suntem sêraci,
Vom trăi cu buze moi,
Ca și cei cu șase boi,
Și-om trăi cu buze dulci,
Ca și cei cu șase junci.

Copiliță cu părinți
Nu grăbi să te măriți,
Nu grăbi la maritat
Ca floarea la scuturat;
Floarea mai înfloare odată,
Dar' tu nu te mai faci fată.

Ce te uiți, bade, cu milă,
Ori nu-'s destulă copilă?
Ce te uiți, bade eu jele,
Ori eu nu și-'s pe plăcere,
Pe plăcerea ochilor,
Pe voia părinților?

Cucule, pasere mândră,
Du-te în pădure și cântă;
Pe cine-i avé mânie,
Blastemă-l străin să fie.
Zi, țigane, hora mea,
Că și-oiu da din ce-oiu avea;
Zi, țigane, zi mă, zi,
Până și-or sări ochii.

Culese de: *Dumtru Lodroman* —
june și cantor.

Dragostea de țară.

Țeran român, iubeste-ți vatra și
moșasca!

Ea și-e caldă ca o mamă, care
fere, plânge, se sbuciumă pentru fiu.
E mândră ca cea mai frumoasă mire
și valul miresei sunt muntii ce pădurile
o acoperă și ochii ei sunt stelele v
rului țeu...

Țeran român, iubestete-ți pământul
pe care calci!

Fiecare brazdă își scoate semne
trecutul său de mărire. Dola Leru
până la tine, zeci de veacuri, acest pământ
căleat a fost de picior românesc. Și u-
poare trecut-au peste tine ca roiori din
custe, și secerarea morții te a'njumeț
te-a duminic, dar din tulpinele tale
surcel au răsărit, și ai rămas pe ac
plauri ca un stejeris, ca o luncă ce
nic otăvește.

mpuriu binemeritat — la laude, nene nu
uma, când — ce să vezi? — Vine, ca
a numai, ca în bătaie de joc, cu-șutul
n din Văliug și, hait, imi trage, dragă
pamue, dungă peste toată socoteala stu-
ată coaptă.

Ce să mai zic despre curțir? Impo-
tina lui reparare cred a o fi ilustrat.
ar cat de pre cele 500 fl pomenite de dl
respondent, ele n'au fost, cum s'ar pă-
prelimate de mine numai, ci propuse
comitet, primite de sinod și aprobate
Ven. Consistor diecesar.

Când însă tot dl corespondent afirmă,
de ar fi fost dată repararea, și numai
jumătate prețului, altor măestri — tot nu-
și Români, firește! — (câci coresponden-
nostru, nu s'ar pute crede, e și maro
ționalist!), tot ar fi câștigat fie care 2 fl.
er. pe zi, ear nu, de sine înțeles, 5 fl.
t au avut „niște măestri, Români și
mți“ — : nu voaște decât a-și nutri obi-
iul de a nu spune adevărul. Și că așa
e, cum zicem noi, servesea ca garan-
tă, că măestrii, cari au primit lucrul, se
agă, pe averea lor mișcătoare și nemis-
toare, a înapoia înzecit acea ce, în tot
cursul timpului, cât au lucrat, au avut
ste numai 2 fl. pe fiecare zi; ear la dimi-
trivă, s'ar bucura mult, dacă, far' însă
lil cine-va, și dl corespondent ar în-
ia, și încă numai simpla și dacă vrea,
ferența dintre 2 fl. și dintre aceea ce,
în acel interval, dășit în faptă au căș-
tat pe fie-care zi.

E adevărat, că printre măestri au fost
doi Nemți, dar — și acesta! lucrul de
petenie! — Nemți de o netăgăduită on-
tate. Știe dl corespondent, că la zidirea
sei parohiale rom.-cat., cefeptuită tot în
ul acesta. Nemții au fost într-o disparență
noritate față cu Românii și că ei, Nemții,
oameni onști fiind —, tot n'au făcut
ntr-o chestie de existență una de națio-
nitate. Ce să faci, dacă Nemții se lasă
fi oameni „bină disciplinați“? Așa trebuie
fie!

Tot tendențiositate este și în ce se
e despre deschiderea școlii a doua. Nu
cesitatea fiind că, durere poplul nostru,
dl corespondent dimpreună, nu înțelege
lemnătatea școlii, ci derul nestimparat
dli corespondent de a ne vedea (și la
easta d-se se pricepe de minune!) de-
inași la făcut să atingă chestia deschi-
rii școlii a doua. Il doare pe dl cores-
ndent, fiind-că — far' de a i fi eu decibit
t d-lei învățator din loc, sau d-se mie

Țăran român, cinstește-ți leagănul tău!
Aici te-a alinat mamă-ta cu cântece
jale, de dor și de iubire și ți-a sădit
țfel simțire în piept. Aici ți-s'au incre-
ștat poveștile în lumina farmecelor, cu
paralele și cu bătauri lovite la mir de
leji strămoși ai noștri. Scumpele credințe
datinele noastre, cu mândrele colinzi, cu
sua și craii, cu țurca și plugășorul, cu
șru cu florile dalbe... în acest leagăn
ai învățat.

Aici, și numai aici e tărnia ta sufle-
ască, razimul tău moral, mândria ta na-
nală, comoara ta întregă. Și tu voești
părăsești?

Auzit-am, că zece de inși vă îndrep-
ți pași voștri către granițele țării și o
ați unii către soare-răsare, alții către
are-apune. Înțeles am, că familia întregi
rnit-au peste nouă țări și nouă mări,
tră America cea îmbăcșită de cărduri de
eini, către nefericitul loc de strinsură a
turor oamenilor fără căpătâiu...

Și care este duhul rău ce vă șop-
ște să vă desfaceți din sinul cald al mu-
ei dulci? E dusmanul semeț ce vă prin-
nește? Nu, nu! Cu dusmanii voi sun-
ți deprinși ca acele popoare, cari creșe
mijlocul leilor și a panterelor și a șer-
or veninoși... E sărăcia ce vă apasă?
Nu nici aceasta, căci ea tovarășe ne este
a vremurite străvechi. Așa ne-am pomenit
noi să săpăm vile și alții rodirile să
guste; și trăit-am vremuri și mai grele
biruri și mai zdrobitoare, cu muncă sil-
că, neomenească, cu vânătași și dureroase
mgi de lovituri pe trupul nostru. Dar de

— îl spriginesc, dar, știți numai din princi-
piul de a consolida și de a fi ambii uni-
tari în acțiune. Prin venirea unui al doilea
fi vătător — am eu oștiță pozitivă — se plă-
nuște aru cerea mărului de ceană între
ambii învățatori, și, cred ar avea să
se ia de păr pentru renumerația impreu-
nată cu cantoratul.

Socoteala, nu i vorbă, e bine făcută.
Învățătorii, ca și proștii, sunt plătiți în co-
munele montaniste de numita societate
austro-ungară, așa, că, în asta privire, ne-
având să plătescă popă și dascăli, oamenii
noștri due lumea albă. Ei, dar toate astea
na-s destule, unii oameni, vezi bine, mai
vreau să aibă și — „teatr“!

Ori-cât de laudabilă este deci în sine
ideea deschiderii școlii a doua, prin ea
totuși nu se urmărește deocamdată decât
un scop detestabil: desbunarea noastră.

Eată, cum ar ști divida dl corespon-
dent! Ear' noi zicem: astfel de porniri zdro-
bite!

(Va urma.) Petru Popescu,
preot ort. român.

PARTEA ECONOMICĂ

Despre cărcimărit.

VI. Vânzarea limitată a beuturilor.

1) Vânzarea cu pahărelul a beu-
turilor spirituoase (berea însă nu) în-
semnează: a vinde spirit și rachiu făcut
din acesta, cum și alie beuturi spirituoase
în pahărele de câte cel mult un deci-
litru în localuri sau dughene anumite (§ 1).

Îngăduința pentru acest fel de
vânzare încă trebuie cerută și pot s'o ca-
pete cofetarii, localurile unde se vinde
cafea și negustorii de coloniale (de
lămâi, portocale, smochine, struguri
și de alte asemenea fructe), o rin-
duirea și aceasta foarte puțin abilită.

De ce adevă să mai ceavă în-
găduință, când ei au deja pe hârtie
și bezenia de-a face negustorie? Aceș-
tia ar ave numai datorința de a-și
înștiința prăvălia sau dagheana, de a
plăti competența (ștaierul) după beu-
tura și a se potrivi întru toate legii
și rinduelilor. Insa rinduiala din noua
lege a cărcimăritului, ca adevă aceștia
să și arate mai întâiu slobozenia de
negustorie și numai după aceea să

plecat noi n'am plecat, căci un tainic far-
mec ne lega de această glie.

E altceva. E duhul vremii ce schimbă
firea omului și a popoarelor. El vrea să
schimbe în rău și firea Românilui, și a
făcut să încolțescă în inima lui: rivalia
după avere, iubirea banului...; a acestui
demon cu două capete: unul al fericii
vremelnice și altul al prăpastiei. Și cu iu-
birea banului au mai venit un potop de
alte patimi: înțotonarea trupului cu po-
doabe scumpe, hrană domnească, plăceri,
desfrâu... Acestea apoi te alungă în goană
după ban, după nebunul „noroc“ în străi-
nătate...

Știi tu ce-i străinătatea?

O da; o știți din cântecele tale de re-
știște. *E obidă, e plâns, e gheană.* Când
calec peste pragul țării tale, jalnic îți in-
torci spre ea privirile scâldate în roua la-
cimilor și cu suspine însoțești cântecul de
despărțire:

Frunzuliță de podbeal,
Rămâi sănătos Ardeal;
Căci n'o fi mânsă poimâne
Când mă voi întorree în tine..

Și apuci înainte în neagra străinătate.
Și numai acolo, în valurile vieții, în mij-
locul muncii trudnice, simți ce-ai pierdut.
Numai acolo simți toată nebulia faptel
tale, simți muștrare, căința și dorul arzător
de casă. Atunci, obosit de muncă și de săr-
bizimea vieții între străini, dai rost plân-
gerilor tale:

Frunzuliță foaie rea
Rău mă doare inima
Că-s străin ca pasărea.

cerec a-și cere îngăduința pentru
vânzarea cu pahărelul a beuturilor, —
este un lucru cel puțin rău făcut. Căci
la ce mai e trebuința de slobozenia ca-o
sre omul pentru negustorie, dacă în-
găduința pentru vânzare atârna cu
totul dela bunul plac al diregătorilor
finanțiare și administrative!

Deosebirea între negustoria de
coloniale și cea de băcănie sau mē-
runșuri — ar trebui să fie arătată
în lege cât se poate mai lămurit.
Aceasta însă nu se face în noua lege
a ministrului de finanțe.

2) Vânzarea beuturilor afară din
local, adevă a spiritului, a rachiuului fo-
bricat din acesta, precum și a altor
beuturi spirituoase (afară de bere) în
măsură mică și în vase destupate (§ 1).

Negustorii de mērunșuri ji-
dani nici odată nu li-a fost pe plac
vânzarea beuturilor în vase astupate,
căci la astea trebuie socotit nu nu-
mai prețul sticlei, ci și munca ce
s'a pus cu umplerea sticlelor, ear
cu astfel de trebi jidanul nu poate
face gheșeft destul de mare pen-
tru sine.

Nu 'a trecut însă cu vederea
ministrul ungurese pe Jidanii săi.
Li-a făcut pe plac astfel, că prin
legea nouă dă drept negustorii de
mērunșuri să vândă beuturi spirituoase
cu litra, și, pentru-ca cât mai mulți
Jidani să poată ajunge la asemenea
îngăduințe de vânzare în puticele lor,
ministrul de finanțe a spus în lege,
că împărțirea astorfel de îngăduințe
nu se poate limita, adevă nu se arată,
căci asume pot să ajungă la înga-
duințe de vânzare într'un anumit loc.

Ear îngăduința pentru asemenea
vânzare de beuturi în dughenele de
mērunșuri nu poate decât să spo-

frēnat. În chipul acesta prăvăliile de
mērunșuri se preface în adevărate
birturi; legea (XXV din 1883) despre
păgubitorul credit de cărcimă nu va
pute s'o împedee aceasta, și astfel
păgubașul va fi tot numai publicul,
cetățeanul creștin.

Ori și cine poate dar să vadă,
că noua lege a cărcimăritului n'a
avut de loc în vedere binele cetățe-
nilor creștini, ci ea țintește și aci tot
numai binele și înaintarea ovreis-

Nici pădurea nu-i stăină
Că ea cină și s'alină
Lângă ea multe s'alună.
Dar eu n'am nici ce cina
Nici unde mă alina.

Ci mă alin lângă-un pine
Lângă mine nu vine nime.
Că-s străin ca puiu de cuc
N'am mină unde mă duc,
Cucul de se bat gaste
Vine mîrla și-l grijește.
Dar eu de m'ou bateji
Oie pământ m'a griji?

Asta e sfârșitul, la care se gădește
pribeagul. Și inima ți-se sfășie, când „mân-
cat de străini ca iarba de doi bătrâni“ simți

Că n'am pe nime cu drag
Să-mi pană mâna la cap...

N'ai să-ți poți culea capul în sinul
pământului din care ai odrăslit, n'ai să fi
însoțit la groapă de sunetul clopotelor bi-
sericutei unde te-ai închinat, de praporul
prea sfânt și de bocetele rudelor tale. Și ahi
atunci îți va veni să blasfemi și soarea ce
te-a gonit din țara ta, și gândul tău nesocotit
și pânca străinului cea dobândită în
schimbul acestor pierderi. Sau îți va veni să
te întorci acasă, fie și tirind-te ca un ani-
mal bolnav. Dar de ce folos vei mai pute
fi țării tale, neamului tău, când vei reveni
fără trupate, despodobit cu sufletul, străin
la poartă, la glas, la obiceiuri? Nu vei fi
atunci mai mult o primejdie pentru partea
sănătoasă de acasă? Odată înstrăinat, des-
moștenit, ești numai pe jumătate om!...

Oprește deci gândurile tale fără de
lege, țăran român. Pune stavilă dorințelor

mului în paguba populațiunii creștine
a țării.

CALINDARUL NOSTRU PE ANUL VIȘCOT 1900 SE AFLĂ DE VÎNZARE

LA

ADMINISTRAȚIA

„TRIBUNEI POPORULUI“.

PREȚUL 25 cr.—50 FILERI.

VÎNZĂTORILOR SE DĂ UN RABAT DE 20%

Acest calendar, bun și ieftin, cu-
prinde pe lângă partea calendaristică și
articole dela literatură distinși I. Sla-
vici, G. Coșbuc, Vasile Goldiș, Fnea
Hodos, Uncheașul etc.

Ficcare Român să grăbească a-și
cumpăra acest calendar făcut anume
pentru-ca să găsească în el lucruri pla-
cu'e și cărturarilor.

Partea Literară.

Pecatele se răsună.

(Povestire)

Trăia nu de mult, pe câmpia Aradu-
lui, într'un sat de fructe, o familie cu stare
destul de bunăsoară. Erau: tata, mama și
doi băieți. Fiind oameni harnici și cruțători,
pe lângă aceea mai rămăindu-le ceva avere
de la părinții lor, — se vedea cu ochii, cum
înaintau pe ziua ce trecea, căci zicala bă-
trână e adevărată, că adevă: mai având
omul și rădăcină bună rămasă de la bă-
trâni, apoi nici nu știe cum se ridică. Ast-
fel și badea Nicolae Luncean înainta. Încât
umia pe toți și nu-și putea nimeni da seama
despre ridicarea lui, car el numai zimbă

întru adevăr, se și poate să se vin-
feri în plugariul, — căci omul nostru a fost
olugar — care are de toate la casa lui:
hâmbarele pline cu bucate, grajdurile cu
vite, pivnițele cu vin, darile plătite și dacă
au dătoare nimereala nici un filer, căci
groaznică trebuie să fie datorica, și de aceea
au numit-o oamenii „sfredelul dracului“.

Oamenii noștri aveau de toate ce a
lăsat Dumnezeu la casa omului harnic, ear
pe deasupra n'a mai dat și doi bujori
de băieți, pe Lică și pe Nuțu. Abia se uitau

de înstrăinare. Îndreaptă-ți inima către vatra
strămoșească. Ea 'a-iat viață, pentru ea
trebuie să trăiești. A te expatria înseamnă
a te sinucide pentru țara ta, — ear noi sun-
tem puțin și fie-care cap de om e o
nutre pentru neamul nostru, și trebuie să
trăiească!

Că-măară vreați, o știm. Dar eată
cărturarilor țării te îmbrățișează cu căldură.
Cărturarilor țării vor să te impresoare cu sfa-
turile minții și cu iubirea inimii. Doriri și
chinuri cu tine vor să îmbrățească. Și bun
e Dumnezeu, și mâna sa binecuvântătoare
va întinde preste noi.
(„Bunul econom“.) Marie Chendi.

Pagini din istoria României.

de

G. COȘBUC.

1876—1878.

IV.

Cucerirea Rahovei.

VIII.

Lupte se pornesc fără seamă de
crâncenă.

Se vede că intraseră în foc reservele
turcești, căci focul sporise.

de drag la ei atât îi iubiau părinții cu deosebire pe Nuțu ca pe cel mai mic îl purtau ca pe palmă. De aceea apoi lista și căpătase o fire îndărătnică, așa, că mai la urmă nu-l puteau împlini voia nici părinții și cu atât mai puțin servitorii sau altcineva.

Lică din potrivă era băiat așezat și la fiecare vorbă a părinților tremura, temându-se că n'a făcut bine. Ori-ce mișcare și lucrare de a părinților era de el băgat în seamă așa, că pe neștiute se făcuse priceptor la toate. Pe el nu-l supăra că vedea pe părinții lui că poate iubesc mai tare pe Nuțu și nu l' necăjia nici purtarea acestuia.

Când mergeau amândoi la școală, Lică se ducea drept și ajungând acolo, se așeza în liniște, ear dacă era întrebat, totdeauna știa lecțiunea, — până când frate-său Nuțu rămânea de la școală neplăcându-l să învețe ci mai bucuros să rămână pe străde să facă nebuni.

Părinții în iubirea lor prea mare învinovățiau pe Lică, că nu grijește de el.

După-ce au devenit frații mășiori și erau harnici de lucru, cel mai mare lucra fără întrerupere, ear cel mai mic și acum perdeva vremea în nebuni, neplăcându-l să lucre.

Lică, de-și era tânăr de anul, dar era bătrân la minte, judeca singur că trebuia frate sau nu-o să aibă bun capăt, de aceea într-o bună dimineață își luă hănișoarele și merinde în trăistă și haț la drum, până unde va da de o viață liniștită, așa cum el și-o gândia.

Badea Nicolae și lelea Fira se năcăjiră cât s'au necăjit de pribegirea lui Lică, dar la urmă s'au împăcat cu soartea că așa a fost să fie. De lucrat avea cine să lucre — căci servitorii erau destul, ear cu ce plăti încă era de unde, apoi dorul li-l stămpăra Nuțu, căci era voinic ales și frumos ca un bujor.

Dar' în lume toate au un capăt; așa și viața; pentru aceea se gândiră părinții lui Nuțu — că dacă n'au avut parte și de celalalt copil — apoi barem pe acesta să-l așeze, dar' aici au dat de nedreapta mare, căci iubirea Nuțu lor nu voia să-i asculte, pentru-că nu bucuroși se despărția de bucuriile lui. Căci uitasem să spun, Nuțu era fecior de bogătoiu — așa zicea ei — și astfel avea bani destul să-și petreacă noaptea cu prietenii. Ba ajunse de și portul și-l schimbă, numai să aibă față de domn, și să poată petrece cu domni (?) prin celea birturi. Așa-dar' numai cu mare greutate se aplecă rugămintelor părințești că să se însoare. Căsătoria n'a fost grea,

căci fiind părinții avuți și feciorul frumos, lumea nu s'a ferit, căci așa e vremea, nu-l cântărești pe om după minte, ci după avere — și așa a luat pe una din fetele cele mai de frunte din sat.

Nuțu însă nici după-ce era acum și el cu casă și cu masă — cum se zice — nu-și lăsa năravul. Înzădar se încercaseră părinții și soția să-l oprească, căci nu putură — pentru-că „boala din fire n'are lecuire” și abia acum văzură părinții, că au păcătuit greu, lăsând băiatul de capul lui. Dar' era târziu, și vedeau cu ochii cum mergea treaba din rău în mai rău, ear' ce vedeau, atâtea i-a supărat că n'a trecut multă vreme, până ce badea Nicolae și lelea Fira, plini de necaz și cu sufletul îngreunat, — că pe un copil de-al lor l'au lăsat în lumea mare, părăsit, ear' pe celalalt l'au lăsat să se prea îmbuibie în petreceri, — au murit amândoi după oaltă, lăsându-l pe Nuțu singur stăpân la casă.

Când se văzu Nuțu singur stăpân răsuflă mai ușor, că doară acum nu-i mai poruncia nimeni, că de soție nu-l prea păsa. Zi de zi era în petreceri, ear' economia era lăsată în mâna servitorilor, cari știau ei ce să facă. Dar' cum e zicala bătrână: „Averea fără stăpân o mănăcă pustia”, tot așa s'a întâmplat și cu averea lui badea Nicolae, căci el, stăpânul, murise, ear' fiul său era stăpân la birt, dar' nu la avere, și astfel birtul i-a dat de cap, căci bând și azi, și mâine, a făcut datorii, ear' bani n'avea să le plătească și așa a trebuit să-și zălogească averea pentru datoriile făcute.

Nu au trecut mulți ani, până ce a ajuns de nu avea nici ce să mănăce, ba și din casă l'au scos creditorii și a fost silit să ia în arândă o casă îngrădită cu pustia și acoperită cu vântul ce se afla la marginea satului, el, care avuse casă cu țigla și cu olate frumoase.

N'a fost destul atâtea zilele cele multe de petreceri și-au cerut plata lor, căci oboșit de atâtea petreceri și desmierdări, puterile i-s'au slăbit și rămăsese ca umbra, abia mai trăind pe picioare. După puțină vreme a căzut la pat, unde a fost silit să rămână multe zile.

(Va urma.)

Carmen Sylva.

D-ra Barry a ținut o interesantă conferință despre „Carmen Sylva” la Institutul canadian-francez din Ottawa (Canada), al cărei resumat l'a publicat ziarul francez

„La Patrie”, care apare la Montréal, în Canada.

Conferințara începe astfel:

„Nu există de cât o fericire: datoria. Nu e de cât o mângâiere: munca. Nu e de cât o plăcere: frumosul”.

Femeia, care pune aceste rînduri în cartea sa: „Cugetări” și care, ridicată la cele mai înalte demnități din lumea aceasta, și-a găsit fericirea și mângâierea într-o viață de muncă și în împlinirea datoriei sale, mi-s'a părut o personalitate vrednică de a fi prezentată binevoitorului meu auditoriu.

Istoria a avut rare-ori privilegiul de a se opri înaintea unor calități și a unor virtuți mai demne de atențiune ca acele ale Elisabetei, regina României, cunoscută mai mult sub numele de Carmen Sylva.

Elisabeta de Wied a moștenit darurile prețioase ale tatălui ei: talentul, sentimentul frumosului și cultul literelor; ear' de la mama sa: sensibilitatea farmecătoare, amabilitatea mișcătoare, trebuința de a se devota.

Prințesa a fost influențată mult și de mediu. Principilor de Wied le plăcea să se încunjoare de cea mai instruită societate, și saloanele din Neu-Wied erau foarte primitoare pentru savanți, literați și artiști.

Dra Barry povestește apoi micile întâmplări și trăsăturile caracteristice ale copilăriei prințesei Elisabeta și vine la prima întâlnire cu Prințul Carol de Hohenzollern. Câțiva ani după aceea Prințesa Carol ceru mâna Prințesei Elisabeta, și după ce s'a sfârșit logodna, Carmen Sylva a zis: „Mă simt în același timp foarte umilită și foarte mândră. Trebuie să fiu silită să ridic ochii, spre a vedea pe acela, pe care-l iubesc”.

Nunta se făcu în 1869 și Prințesa Elisabeta își ia rolul mare și frumos de a-și înălța supușii prin cultivarea literelor și artelor.

Sarcina era grea, dar' se puse cu încredințare pe lucru, învăță limba țerii, care în curând nu mai avu secrete pentru dînsa. Spre a-și cunoaște pe deplin poporul, dădea audiențe tuturor; asculta cu o bunătate farmecătoare destăinuirile fiecăruia, arătând că nu era numai suverană, ci și amica și mama lor.

A înființat ateliere de țesut, de brodat, industria națională a fost îndeosebi încurajată de Suverană.

Fericirea Carmen Sylvei atinse culmea când născu o fetiță gingașă, asupra căreia

și revărsă toată dragostea, așa că nu mai putu mângâia la pierderea ei. Prințesa Maria muri la vîrsta de 4 ani. Peatra de pe mormântul acelei copilice și de mult iubită se cetesc următoarele cuvinte pline de credință și de speranță: „Plângeți, ea nu-i moartă, ea doarme”.

Durerea ei o urmărește de atunci și conținut și dă nota melancolică a tuturor operelor sale.

Când a început să-și publice opere regina României și-a ales pseudonimul Carmen Sylva, nume pe care l'a acoperit de glorie, căci Îndoita coroană de poezie de suverană încunună în același grad fruntea ei așa de nobilă și de deamăn.

Cadrul, care prinde de minune tura poetică și viitoare a Carmen Sylvei e castelul Peleș, reședința ei luxoasă și gală din Sinaia. Cabinetul de lucru al reginei, unde-și petrece zilele fericite, care le numește „zilele ei într'aripate”, împodobit cu oglinzi transparente, care resfrîng neîncetat peisagiul în toată stăruința lui.

Romanul unei prințese e, după părerea tuturor criticilor, una din cele mai bune producțiuni în prosă ale Carmen-Sylvei.

Volumul „Cugetările unei Regine”, părut în 1882, a avut un mare succes în Franța. În ședința de la 16 Noembrie 18 Academia franceză a decernat Carmen Sylvei premiul Botha.

Conferințara compară *Novela* reginei cu ale lui Daudet; ear „poesia e, în mod mai natural decât prosa, graiul Carmen-Sylvei”.

Iubirea de mamă a fost și ea subiectul fecund al unui volum, în care sufletul bieteii mame lasă să se reverse în strofe înduioșătoare durerea de a-și fi pierdut copilul.

D-ra Carry termină astfel conferința

La 29 Decembrie, Carmen Sylva s'arbat a 55-a aniversare a nașterii prin publicarea unei cărți românești. Numele ei volum e o compilație a tuturor legendelor în legătură cu bătrânii codri ai țării cu vechile orașe ale României.

„Și înaintea astfel spre capătul lărinagiului său, împăștiind fericirile bine-facerile, ac astă femeie cu adevărată femeie, cu adevărat curajoasă, pe care admirăm sub numele de Elisabeta, Regina României, dar pe care o iubim și mult sub dulcele și melodosul nume Carmen Sylva.”

Cărmuitorul oștirii întregi, Slăniceanu s'apropiase cu oficerii povățuitorii pe o moviliță așa de mult în cât era ajuns în bătaia pușcilor turcești.

Gloanțele umblau prin aer ca albinile când roiesc. Nu se mai puteau trimite porunci căci tot dealul era numai plumb ferbinte.

Călărașii trimiși cu știri și cu porunci pe la felurite locuri, plecau și nu se mai întorceau, căci îi găsese perirea în cale. Unuia dintre ei, avînd strajnică poruncă să se poarte bine și să ducă o poruncă colonelului Măldărescu, văzînd că nu e chip să străbată printre gloanțe, a descălecat și a plecat pe brânci, ocolind locurile netede și pitindu-se pe după movile. Avea porunce să se întoarcă repede, și s'a întors; tot pe brânci. Dar' când a ajuns, n'a putut vorbi de obosit și-a arătat numai cu mâna că răspunsul e sub curea sa sabiei. B'usa în coate și pantalonii în genunchii i se făcuseră sdrențe, și-i curgea sîngele din coatele rănite.

Indemânatici și ușori, dorobanții, cu toată năprăsnicia focului turcesc, răbîră prin șanțuri.

Locotenentul Radovici, al mehedintenilor, sări acolo pe coama șanțului, și compania lui — căci ținea locul unui căpitan — se învîlmăși. Dar sergentii s'au purtat și aici, ca în toate luptele, cu multă iscusință

îndrăzneală mare. Unul Petrea Trocanu, a sărit în șanț și după el oștenii. Acolo în șanț, Ion al Gîngului, scăpându-și pușca, se pleacă după ea și n'o găsi, dar dete cu ochii de un sac gol, căzut de pe parapet. Il luă, și ce-i dete prin gînd, sări la un oficer turc, îi vîrî sacul în cap și începu să-l ghiontuiră. Gîngu căzu isbit cu toporul, dar până să-și descurce Turcii pe pe oficer din sac, îi năpădiră ai noștri.

Au mai sărit în șanț mehedintenii după sergentul lor Mihail Luca și Ion Cîlugăru, și mușcelenii după Ion Mitrache al lor. Scormeră pe Turcii din șanțul acesta și acum năvăiau la șanțul de sub redută.

Ilfovenii deteră să-l încunjoare și se isbiră pept la piept cu Turcii.

De-odată însă se lăți printre ai noștri veste, că a perit și colonelul Măldărescu; îl și văzură dus pe brață, și se înfricoșară cu toții. Colonelul într'adevăr nu era mort. Îi căsuse calul ucis și, astfel, pe jos, sta tot în bătaia puștii, dar de-odată tocmai când se întoarse spre vale, simți că-i slăbesc genunchii și nu-l mai țin picioarele. Un glonț isbindu-l în curmezis, îi străbătuse prin'amăndouă fluerele picioarelor. El a căzut; de grabă, flăcăii l'au ridicat și, mai de vale, punîndu-l într'un pat de tabără l'au dus la cărmuitorul luptei, la Slăniceanu, pe moviliță.

Măldărescu tocmai spunea commandantului cum stă lupta sus pe deal la redută, când din tabăra turcească un glonț, care părea rătăcit, despica vîntul și șuerînd se infipse în stîngia patului în care zăcea colonelul. Dar nu era rătăcit, căci îndată după el sosiră altele și altele și în urmă o ploaie întreagă, toate spre locul unde stătea Slănicianu cu oficerii povățuitorii.

Tocmai în vremea aceasta, pe oficerul de ordonanță Al. I. Ghica, care stătea gata să plece cu o poruncă, îl isbi un glonț drept în obraz umplîndu-l de sînge. Oficerul a scuipat sîngele din gură, împreună cu doi dinți, și punîndu-și batista pe obraz, a înjurat odată pe Turci, a încălecat, nu însă cu porunca primită, căci era de prisos ci cu însărcinarea să vadă ce e sub redută.

Era seară, și se întunecase bine, mai ales că s'a lăsat o ceață și s'a înorat cerul dînd'odată. Bătea vîntul ascuțit și rece. Întreg dealul era acum al Românilor, căci ajunseră în prējma șanțului de dinaintea redutei și ca un cerc de fier împrejură cetățuia. Prin întunec se băteau la lumina împuscăturilor, și lupta era stăruitoare. Din vale, luptătorii se vedeau pe creasta dealului alergînd ca niște duhuri ale nopții, acum scufundându-se în întunec, acum ivindu-se în fumul roșatic și luminos al fierbii de pușcă.

Dorobanții erau oboșiți, nu mănăcau toată ziua, n'aveau nici o căpetenie, toți mai marii lor muriseră, și mergeau înainte cărmușiți de sergenți și fîcșă făcea cum îl ducea sergul. Pe lângă se mai lupta întunerecul în potrivă era greu să te lupți prin noaptea în loc necunoscute, adîncindu-te ca într'un fără să știi ce-ai înaintea ochilor.

Dar o veste de tot înspăimîntătoare a adus de sub redută oficerul de ordonanță Ghica: dorobanții nu mai aveau ieșire de pușcă și plumbii Carele cu mușcătoare pornite după oaste, se încercaseră printre sat bulgăresc și nu mai soseau. Că dacă ar fi intrat în redută Români, ar fost potopiți de o năvălire peste noaptea a Turcilor dintr'alte redute, căci fără plumbi, degeaba li-ar fi fost vitejia și lura cu baioneta și cu patul pușcii.

Atunci din vale începură trimite să sune semnul de retragere. Începu tragînd cu cele mai din urmă gloanțe de redută, dorobanții s'au dat înapoi pe cîleștile dealului, spre reduta lor, cea cece a la amasă, cu jalea în suflet că lasă țuia din mînă. Turcii n'au deșit din șanț ca să gonească pe ai noștri; se temeau întunec, și erau și ei oboșiți și le că așa de bine că-i lăsa Români în pace.

Arad, 20 Ianuarie 1900.

Tatarilor prietiniilor buni, cari cu primul sîntinelor sîrbători și a anului nou au adus minți de noi, aducem mulțuri călduroase.

Redacția,

Rugăm din nou pe amicii și corespondenții noștri ca pentru Nrul de aminecă să ne scrie scurt și popular.

Pe cîr cărți ni-au scris despre lucruri cu preoții, în vestim că nu putem publica. Dacă între atîția preoți briați, și sunt mîndria și puterea satelor noastre, se găsește și câte unul cu bîcîrîni, cei ce doresc îndreptare, să ca arătare Ven. Consistor. Numai cînd e vorba de purtare față de poporul națională, putem publica câte ceva.

Altfel nu ajungem nici odată să desbărăm de personalități și să scriem rîul în sine, fără a da privilegii certuri ce nu se mai isprăvesc. Fie că pare și puterile noastre toate să păstrăm pentru lupta și necasurile noastre cu dușma-ii firești ai neamului românesc.

Di D. Negrescu, veneratul fruntaș din Sibiu și mecenatul așezămintelor noastre bisericești, după cum ni se scrie în Beiuș, se află de o vreme încoace în epus.

Exprimăm, desigur, sentimentul tuturor amănilor cari cunosc pe acest bărbat de război și generos, dorindu-i grabnică și deplină însănătoșare.

Di Ioan Slavici a scos zilele acestea sub tipar o năvălă „Vatra părăsită”. Este o carte de sigur una din cele mai reușite producțiuni literare ale acestui mare prozator și psiholog popular românesc, scrie „România Jună”. Scrierea aceasta se află de vânzare la Institutul Minerva, strada Regală 6. Prețul 2 lei. Vom propăra-o și noi.

Di V. A. Urechiiă a fost ales membru corespondent al Academiei portugheze din Coimbra, după propunerea poetului și marelui scriitor Eugeniu de Castro. De asemenea a fost ales membru în comisiunea de tronagiul a congresului păcii, care se va ține la espozitia din Paris în Octombrie 00.

Spre știre, și acum, de anul nou mai înainte, mai mulți amici ne-au întrebat spre d. dr. V. Lucaci.

Vestim că neînrîntul luptător național te și acum la Roma, unde stă până ce are verdict asupra prigonilor cu cari Episcopul Szabo din Gherla ută să amărăscă viața părintelui Lucaci.

Nu ne îndoiim că Sfântul Scaun va dreptate mult prigonitului preot.

Serată musicală. Elevele și elevii conservatorului Schreyer din loc au dat o serată musicală reușită, dovadă despre valoarea bună musicală a acestui institut. Au cântat elevi și eleve dela începători până la cei cari sunt deja bine familiarizați cu rețelele artei musicale. Între cele aplaudate a fost și o Românească, Veturia Papp, și gîta copilă a dlui profesor George Papp, un loc, care — hotărît — ca și mama ei, e un talent musical extraordinar și cu vreme o să ajungă o adevărată artistă. mne de progres și talent au dat apoi cul Török Dezső și doșoarele Teresa Lak și Paula Schreyer. Aceste din urmă cântat cu sentiment și pricepere piese stul de grele și au stîrnit în public salve aplause. Földes Béla, un băiețuș ca de ani, este un viitor virtuos: cântă pe lo cu un brio și precisiune ce rar înnești la copii.

Deputați congresuali din corpul diotic. Pentru congresul național-bisericesc fost ales pentru perioada 1900 — 1903 următorii deputați membri ai corpului

nostru didactic: a) în arhidieceză: Dr. D. P. Barciuanu, prof. sem. în Sibiu; Virgil Onițiu, director al gimnasiului din Brașov; b) în dieceza Aradului: Romul Ciorgar, prof. sem. în Arad; Aug. Hamsea, arhimandrit și director al seminarului din Arad ear în districtul consistorului din Orădea-Mare: Vasile Mangra, protosicel și prof. sem. în Arad; c) în dieceza Caransebeșului: Patriciu Drăgălină, dir. institutului pedagogic din Caransebeș; Traian Lința, învățător în Cacova și Dr. Ioan Sîrbu, cand. de profesor din Rudaria.

Rugare. Ni-se cere să publicăm următoarele: Comuna bisericească greco-ort. Terova, avînd mari cheltuieli cu zidirea din nou a Sf. biserici, pentru care a dat toate venitele ce a avut, ba și datorii a mai făcut, așa că și azi mai datorează încă vreo 500 fl. pe la cassela de păstrare din Bocșa, și așa pentru cele din launtru nu s-au mai ajuns bani, — eu, ca fiu al bisericii mele, vîzînd lipsa celor mari de care suferă biserica noastră, și mai ales în ce privește cărțile bisericești, îndeosebi „Minciu”, de care avem lipsă în toată ziua, e rupt de tot și fiind că minele de acum sunt foarte scumpe, pentru care biserica nu poate de astă dată jerfi arăta: rog pe onoratele comune bisericești, care ar fi în stare materiale mai bune și să mi se dea în toată luna și nu vor fi nimic pe cele bătrâne, dacă nu vor mai avea lipsă de ele să binevoiască a mă înștiința prin o carte postată: eu ce preț l-ar pute vinde pentru biserica noastră și eu de loc le voi oferi ce se cade pentru dînsul (se înțelege să eu fie rupt și să fie complet).

Ioan Franțiu, econom. p. u. Reșița în Terova.

Din tractul Belintialului primim o corespondență, din care extragem următoarele: „Alegerea de protopop tractual al Belintialului s'a ținut Joi în 30 Decembrie 1899.

Toți 5 recurenții au fost candidați, la primul loc a fost pus de comisiunea candidatoare Dr. Peru Ionescu, profesor din Caransebeș; al 2-a a fost Gerasim Sîrb, presbiter și profesor din Caransebeș; al 3-a a fost G. Biberea, paroh din Giula, al 4-lea Vichentie Petrovici, preot din Torcașul Mic și al 5-lea Vasile V. Boleșiu, preot din Căntighăz.

Prezența au fost 64 de alegători. Voturi s'au dat pentru Dr. P. Ionescu 51 și pentru Gerasim Sîrb 13; ceilalți trei recurenți nu au obținut nici un vot.

Actulnîl alegerii l'a promers serviciul divin: sfînta liturgie și chemarea Dăchului sfînt, servind Reverend. dl. comisariu consistorial Dr. T. Puticiu, protopopul Timișoarei asistat de dl. administrator protopopesc Lucian Ștepetian, paroh în Chiseteu și de asesorul scaunul Romul Secoșian, paroh în Ictar.

„Ne-am mirat cum dl. comisar poate D-sa suferi ca ia o liturgie pontificată de D-sa să nu se cînte troparul și cîndăc în locul cuvenit. Cum a putut suferi, ca în loc de Imnosul Nașterii să se cînte alt imnos! Au doară praspiciul Nașterii Joi nu s'au mai respecta! Ba ce e mai mult, mi-s'a spus că în numita zi Joi sîntel liturgii nu l'au promers nici utenia nici vecernia! Rugăm pe Venerabilul Consistor să pornească cercetare disciplinară în contra celor chemați servitori ai altarului Domnului! Ca martori s'au asculte pe învățătorii locali și pe servitorii bisericii din Belintiu, pe preotul din Jabar Nicorescu pe Cloambesiu, preot din Stanovitia pe N. Martoviciu din Topolovețiu și pe alții prezenți la serviciul divin. Pe cei răstăciti să l'pedepsească Venerabilul Consistor după merit! Noi, cei oropsiți-asteptăm acum ca din cei doi candidați, cari au avut voturi, Ven. Consistor să numească, potrivit dreptului ce l'ă legea noastră bisericească, pe cel mai bun și mai blînd, ca suflet-le îndurerate să fie înveselite cu preot și învățat și cucernic! Din parte-ne, Redacția, amintim că din raport am omis amănuntele despre cortesierul cel puțin ciudate ale dlui C. Brediceanu din Lugoj. Consistorul, care va fi avînd știință despre toate câte s'au petrecut și mai ales despre ascuțitul și natura cortesierilor, va ști să aprecieze și să numească — în consecință!

Din Banat-Comlos ni se scrie: În ziua de Anul-nou v. antistea noastră comunală s'a dus la dl. pretore în Zimbolia de l'a dat abdicerea.

Motivul abdicerei a fost, că notarul nostru comunal a făcut un neajuns comunel noastre; a și fost o deputațiune din si-

nul reprezentanței la dl. vice-comite de a cerut cercetare disciplinară asupra lui. Nădăduim că se va și face, ca notarul se poartă și neomenescă cu noi. Auzind poporul de pasul ce l'a făcut amista, le-a esit întru împlinire cu bandieru de muzicanți la marginea comunei, pe unde avea să vină, și i-a primit între sunetele muzicii și cu „trăiască”, și așa i-a adus până în mijlocul satului, de unde s'a dus fie-care la ale sale cu inima plină de bucurie. Cei cari s'au dat demisia protestînd contra notarului sunt Ioan Șulbi, vice-jude și V. kante Lupsea, George Crăsovanu, Băbu Nicoara, și Stofil Kinci, jurati; laudă lor.

Cununie. Gregoriu Paliciu, învățator în Jebel se va cununa Duminecă în 9/21 Februarie a. c. cu Doșoara Eugenia Lungu în biserica rom. gr. or. din Vranju.

Logodnă. Domnul Petru Ponta mîștru pantofar în Arad, s'a înediat de fitoare soție pe doșoara Anna Stoian, în 6/18 Ianuarie 1900. — Primească felicitările noastre tinăra păreche.

Rătăciții din Curtici — e vorba de nazareușii, căror D zeu le-a slăbit mințile — vor să scoată în Arad o revistă, „Adevărul”. Un confrate scrie că redactorii ar fi doi țerani, unul din Macea altul din Curtici. Adevărul este, că foșia o soște dl. Simona, absolvent al facultății de teologie din Cernăuți, unde a învățat cu stipendiul pe care l'a dat fostul episcop al Aradului, Ioan Matianu.

Păcat de banii haltați.

Teatru și joc în Alba-Iulia. Meseriașii români din Alba-Iulia învîcă în producerea teatrală împreună cu joc, ce o vor arăta Joi, în 25 Ianuarie st. n. c. în sala „Hoteșului Elisabet” de acolo. Venitul cu tot este destinat pentru recuzită și înbărminte copiilor sîrbaci dela arabele școlă române din Alba-Iulia. Începutul la 8 oare seara. Prețul de intrare: de persoană locul 1: 2 coroane; locul al II: 1 coroană și 60 filer; locul III: 1 cor. 20 filer, galerie 80 filer. — Piesa ce se va reprezenta este „Spada răsbunării” dramă în două acie.

Inundațiile din Turnu-Măgurele. Din T. Măgurele (România) se telegrafează cu data de 1 Ianuarie:

Apele Dunării s'au revărsat și cauzează pagube enorme. Toată câmpia din gîrul Turnului este inundată. Pe ostroavele Belina și Bărzita apele au cunoscut 10.000 de ot și 50 de cal cari au fost înecați. În comuna Șeșesti 50 de familii de rudari sunt încungurate de apă, care le a distrus cu totul locuințele. Vile Turnului și Iucelle până mai jos de Zimnicea au fost inundate și ele. Apele au nimic totul. Se semnalează victime omenești, dar' nu se știe nimic precis. 4 soldați au fost apucați de apă pe ostrovul Bajorescu. Ieri ei au fost salvați. Linia Costești, T. Măgurele a fost înzepezită din nou. Viscol mare.

Se mai scrie cu data de 3 Ianuarie: Circulă știrea despre inundarea comunei Flămînda și cătunului Ciupercent. 20 case din marginea orașului au fost inundate; de asemenea comuna învecinată Măgurelele.

Portul și stația Măgurele-port sunt sub apă, personalul gîrit de acolo a fost adus ieri în oras. Podul și linia ferată din port sunt amenințate cu distrugerea. Într'o foarte critică pozițiune, din cauza slăbiciunii, se găsece 6 vapoare și 60 șlepură aflate la gîra Flămînda pentru iernatic. Desastrea colosal, apa crește amenințînd să cuprindă întreg orașul.

Mulțămită publică: Din cauza morbului de care pătinesc, nefiind în stare a răspunde la numeroasele felicitări de anul nou, fiește-căroia în special, prin această lîm exprim profunđa mea mulțămire, și recunoștință tuturor Domnilor și Domnișoarelor dimprejur și depărtare care bine au voit a mă felicita la anul nou contribuind astfel la usurarea și mîngîierea mea sufletească în starea morbului în care mă aflu.

Dumnezeu atot putîntele să le dăruiască toate cererile cătră ajungerea bună-tăților cerești și pămîntesti ceia-ce din inimă le doresc. Prîbpeț, 5 Ianuarie 1900. Cu toată stima Blidariu, paroc. și asesor consist.

Un învățator pensionat și bine calificat care a înființat cor în 9 comune și conduce cu măiestrie și amănunț cu cor bun, se recomandă pentru ori ce lucr de canțelarie, școlar ori biseric. Adresa la administrația ziarului nostru.

Păziți vî sănătatea! Tuzur celor ce sufer de boale de piept, de boală de apă, de mistuire neregulată, dureri de stomac, de reumatism, guturaiu, dureri de ochi și alte boale lîmtrice, apoi pentru boale de conți, se recomandă cu multă căldură medicamentele Kneippiane.

Se pot căpăta de-adreptul sau prin postă de la farmacia dlui Dr. Iulius Schopper în Oravița (Krasso-Szörény m.)

Catalogul tuturor medicamentelor (leacurilor) cu prețurile lor, se trimite, la cerere ori-cui gratis și franco din numita apotecă!

AVIS.

Deoarece ce mulți dintre cei ce stau în fruntea reuniunilor de canțări și musică și a corurilor de tîcanti mel. până azi nu și-au luat estimala a-l'mi trimite datele statistice despre acele coruri, l'mi iau voie a-l ruga pe această cale din nou, să binevoiască a-l'mi trimite aceste date până cel mult în 31 Ian. st. v. 1900.

Cine știe îndestul aprecia scopul bun, ce urmăresc cu eadrea acestui anuar „și dorește ca și reuniunea sau corul de sub conducerea sa să fie înregistrat în el, să binevoiască a-l'mi trimite datele necesare până la termenul indicat, deoarece după acest termen vom începe tipărirea anuarului omițînd simbla și nefăcînd nici o amintire despre existența corurilor, de la cari n'am primit aceste date.

La compunerea datelor statistice servească spre orientare apolul meu publicat în zărele române din anul 1899 (Gazete Transilv. Nr. 75 „Tribuna” 80, „Foaia Pop.” 17, „Trib. Pop.” 80, „Foaia Diec.” 16) — cu adreptul cu datele referitoare la anul 1899.

De asemenea rog pe dăit, cari l'mi-au trimis deja datele statistice să binevoiască a-l'mi arăta activitatea și eventualele schimbări în organismul corului în anul 1899.

Sibiu, în 4/16 Ian. 1900

Timoteiu Popovici, prof. de musică la seminarul rom.

Posta redacției.

Un cântăret, Pesali. Ne pare și nouă bine.

Bozovicu. Nu i-am fi făcut oare nedreptate, dacă nu i publicam răspunsul? Ear' nedreptate Român la Român să facă, ar fi lucrul cel mai util.

Lipova. Am scris deja despre purtarea dlui prota în algeri. Nu mai revenim!

P. L. Siria, și celor trei fruntași din Măndruloc cari ne-au trimis blînsoare contra părinților preoți, răspundem: faceți arătare în lăiu la consistor și așteptați cu încredere, căci — dacă aveți — vi-se va face dreptate. Toate nu se pot publica în foie.

Andriu Damian, corist, Secușigiu. Arătați în persoană, toți, mulțumiri bravului D. V. învățator Sebesian.

I. Franțiu, econom în Terova. Adresați-vă Librăriei Ciurcu, Brașov. Mulțumim că ne-ați atras atenția.

Mosneșianul. Dacă nu-si face datoria, arătați la consistor.

Musca. Lucruri așa rușinoase, mai ales despre oameni în vîrstă, nu se pot publica.

Iarris. Faptul ce ne relatezi despre părintele V. Negu este nu de a fi publicat, el să fie înștiințat la Ven. Consistor. Am scria vazei preotești, dacă am publica în foie asemenea lucru.

Din Bihor-alai, Tașad. Tot pentru considerația de mai sus nu putem publica nici cele ce ni-se relatează despre părintele T. Ștefan. Să așteptați rezultatul cercetării dlui protopop Păcală.

Dlul Avraam Secoșian în Chiseteu: Nici una din cele trimise nu e populară. Ar fi mai bine, poste, să vî cereați norocul în prosă.

Editor: Aurel Popovici-Barciuanu. Red. respons: Ioan Russu Sirianu.

ECONOMIE.

Grâne.

Prețurile de la 22 Noemvrie.

	Arad:	B. Pesta
Grâu Aprilie n.	7.10—7.30 n.	7.96—7.87
Octomvrie		8.02—8.03
Cucuruz Mai	3.80—3.90	5.—5.01
vechiu	5.—5.20	5.20—5.50
Orez vechiu		5.85—6.60
„nou	5.40—5.50	
Secară Apr.	5.60—5.70	6.42—6.44
vechiu		6.10—6.35
Ovăs Apr.	4.40—4.50	5.6—5.8
Oct.		4.90—5.28

Cursul pieții din Arad.

Hărțile-monetă română	Cump. n. 9-48	vând	9.52
Lire turcești	18.90		19.—
Imperiali (15 R. aur)	126.—		127.—
Ruble rusești 100 à	5.58		5.62
Galbeni	9.48		9.55
Napoleon-d'or	58.50		58.95
100 Marcs germane	11.90		12.04
Livre sterling			

Spirit:

21 Oct.

Spirit rafinat; cu toptanu	55.50
„ „ cu micu	56.50
„ brut cu toptanu	54.50
„ „ cu mic	65.50

Porci:

(Piața Steinbruch)

Ungari; greutate:		cr. p. kg.
bătrâni 320—380 kg.	40—42.	„ „
tineri 320—390	44—44.5	„ „
„ 250—390	44—45	„ „
„ până 250	45—46	„ „
mijlocie 240—260	47.5—48	„ „

La administrația

„Tribunei Poporului“

se află în deposit spre vânzare următoarele opuri și broșuri:

„Teoria dramei“ de Dr. Iosif Blaga. Prețul 1 fl. 80 cr.

„Cuvântări bis. de Massilon traduse prin Ioan Genț. Prețul 2 fl. 50 cr.

„Lupta pentru drept“ de Dr. R. Ihering traducere, de T. V. Pacățeanu Prețul 1 fl.

„Din vremuri apuse“ de Iudita Secula, Prețul 50 cr.

„Juvenilia“, proză și versuri de Sextil Pușcariu. Prețul 80 cr.

„Vieritul“, de Petru Vancu. Prețul 50 cr.

„Pribeag“, de I. Sceopul. Prețul 75 cr.

La facerea comandelor, cari se vor efectua prompt, rugăm a se adauge și spesele de porto postal.

Administrațiunea „Trib. Pop.“

„Biblioteca Teatrală“, apare în Brașov ediția Societății de teatru Român. Broșura 7 cuprinde „Unde dai și unde creapă“, comedie în 2 acte Al. Cosmar, localizată de Iuliu Popescu. Numele dlui Iulia Popescu, mai ales ca traducător și localizator al mai multor piese de teatru, este cunoscut și apreciat la noi. D-sa a tradus și „Bustul“, jucat cu atâta succes de diletanții români din Sibiu, înainte cu 5 ani. Piesa de mai sus desigur va fi primită cu plăcere și diletanții români vor juca-o cu predilecție. Noi o recomandăm cu toată căldura. Este o localizare bună a unei piese teatrale de valoare.

A apărut în editura de arte grafice „Minerva“ din București „Călimdarul Minervei“ pe anul 1900 cuprinde o mulțime de lucruri frumoase și instructive.

O carte bună. Distinsul nostru profesor din Brașov, Dl Vasile Goldiș a lucra o folositoare carte școlară: „Geografia pentru școlile populare, întocmită pe baza planului Ministerial de învățământ. Partea primă (pentru clasele III și IV), cu numeroase ilustrațiuni și harte colorate.“ Editura librăriei Ciureu Brașov. Prețul unui exemplar 35 cr. Materialul tractat se estinde pe 68 pagine, în ordinea următoare: 1. Regiunile lumii, 2. Comuna, 3. Locuitorii și ocupațiunea lor, 4. Religione și limba locuitorilor, 5. Hotarul comunei, 6. Drumurile, 7. Apele curgătoare, 8. Apele stătătoare, 9. Mijloacele de comunicațiune, 10. Insulă, peninsula, golf, 11. Șesul, 12. Dealuri și văi, 13. Orizonul, 14. Desemnarea regiunilor lumii, 15. Harta, 16. Cercul, 17. Comitatul, 18. Ungaria. — II. „Ungaria și Europa.“ (Materialul clasei a IV-a.) Ținutul muntos din Sudost. Câmpia Ungariei. Ținutul muntos Nordostic. Ținutul muntos Nordvestic. Ținutul deluros Sudvestic. Orașul Fiume și ținutul lui. Ungaria în genere. Terile aparținătoare Ungariei. Europa în genere. La toate capitolele e alăturată câte o hartă colorată.

O recomandăm cu toată căldura învățătorilor noștri.

Exerciții intuitive și gimnastice, manual pentru învățătorii școlilor populare române, întocmite după plan, de Ioan Tudescu, învățător în Lipova. Ediția a III. Prețul unui exemplar: 30 cruceri.

O nouă carte folositoare. Sub titlul: „Amicul Poporului, îndreptător în cauze administrative și judecătorești pentru poporul român, de Titu Vuculescu, pretor, a apărut tocmai acum în tipografia „Tribunei Poporului“ în Arad o carte în adevăr folositoare pentru popor. Ea se estinde pe 148 pagini, în format 8° mare, cu un tipariu frumos și bine îngrijit, broșată elegant și scrisă într'un limbajiu la înțelesul poporului. Cuprinsul pe scurt al bogatului material al cărții este următorul:

I. Agricultură. — II. Ape (mori de apă navigare, broduri, plute). — III. Boalele și păstrarea vitelor. — IV. Cauze comunale. — V. Drumuri și vama. — VI. Finanțiere VII. Industrie. — VIII. Judecătoria. — IX. Matriculele de stat. — X. Militare. — XI. Mine (Oănărit). — XII. Moștenire. — XIII. Ordinea publică (Ajutor la nenorociri, Aducerea puștilor din altă țară, Apa de sodă, Ajutorarea sêracilor, Adunări publice, Afaceri cu zăloage, Boalele epidemice, Birturi, Curățirea coșurilor (hornuri), Curățirea ulitelor, Calea ferată, Cetățenia de stat, Esportarea, Edificări, Instruarea în joc, Invențiuni (descoperiri), Legea de presă, Lucruri găsite, Măsurarea bucatelor, Monumente istorice, Ospăzării, Piața medicului, Piața (Têrgari), Poștă, Privilegii (Patente), Paza contra focului, Societăți (bănci, case de păstrare), Site de aramă, Sirențe, Sămênțe de bucate, Instanțieri, Școală secretă, Ținerea cânilor, Trecerea în altă țară, Tipografie, Vânzarea bureților, Vânzarea de puști și prav de pușcă, Veninuri). — XIV. Orfanale. — XV. Păduri. — XVI. Pescui XVII. Religione. — XVIII. coră — XIX. Sănătatea publică. — XX. Servitori. — XXI. Venat.

Ori-ce daraveri, pe cari poporul le are aproape zilnic atât cu diregătoriile administrative, cât și cu judecătoriale din patrie, cărturarii din popor le află în cartea aceasta toate la un loc, bine lămurite și spuse în limbă populară și înțeleasă de toți.

Prețul acestei cărți folositoare este numai 1 coroană (50 cruceri) și se poate comanda atât la autor în M. Pécška, cât și la administrațiunea „Tribunei Poporului“.

„Drepturile, datorințele și responsabilitatea membrilor de direcțiune“, de Alfred Kormos, trad. de Constantin Pop, funcționar la „Albina“. Carte foarte importantă pentru membrii din direcțiunea tuturor institutelor de bani și a ori-cărora societăți pe acțiune. Costă 1 fl. 50.

A apărut în tipografia noastră și se află de vânzare

la

Administrația „Tribunei Poporului“

sub numirea

„AMICUL POPORULUI“

„îndreptător în cauze administrative și judecătorești pentru poporul român“

de TITU VUCULESCU pretor,

cu prețul de 50 cr. plus 5 cr. porto postal.

O carte în adevăr folositoare pentru popor care cuprinde sfaturi și învățături de foarte mare folos pentru toate trebile și trebuințele poporului.

Administrația

„Tribunei Poporului“

Calindarul nostru

pe anul visect 1900

ca prim călimdar scos în tipografia noastră

a apărut tocmai acum

cu ilustrațiuni, cu un bogat și variat cuprins literar.

Prețul 30 cr.

plus 5 cr. porto postal.

Doritorii de a și-l procura sunt rugați

a se adresa la

Administrația „Tribunei Poporului“

La comande mai mari de 10 exemplare

dăm 20% rabat.

ADMINISTRAȚIA

„Tribunei Poporului“.